

18.02.2016

Kokousaika Torstai 18.02.2016 kello 16:00 - 17:59

Kokouspaikka Toinen linja 7, 4. krs.

Läsnä

Jäsenet

Rantanen, Tuomas puheenjohtaja
Simonen, Riina varapuheenjohtaja
saapui 16:04, poissa: 25§

Kälviä, Kari
Lehtinen, Ari
Oka, Sakari
Syrjälä, Marjaana saapui 16:16, poissa: 25§
Tamminen, Lilja
Vepsä, Sinikka

Muut

Sauri, Pekka apulaiskaupunginjohtaja
poistui 16:54, poissa: 31§, 32§, 33§,
34§, 35§, 36§, 37§, 38§, 39§, 40§,
41§, 42§

Luukkainen, Hannele kaupunginhallituksen edustaja
Judström, Yrjö hallintojohtaja
Jurva, Toni yksikön johtaja
Kuukankorpi, Arttu yksikön johtaja
Lehmuskoski, Ville toimitusjohtaja
Lähdetie, Artturi yksikön johtaja
Maunuksela, Elina viestintäpäällikkö
Mutka, Rain hallintopäällikkö
Keisala, Markus vs. toiminnanohjauksen johtaja
Mäkinen, Samuli asiantuntija
paikalla: 28§
Päivärinta, Ari asiantuntija
paikalla: 26§

Puheenjohtaja

Tuomas Rantanen 25-42 §

Esittelijät

18.02.2016

Ville Lehmuskoski	toimitusjohtaja 25-26 §, 29-30 §
Yrjö Judström	hallintojohtaja 27 §, 39-41 §
Artturi Lähdetie	yksikön johtaja 28 §, 35-36 §, 42 §
Markus Keisala	yksikön johtaja 31-34 §
Toni Jurva	yksikön johtaja 37-38 §

Pöytäkirjanpitäjä

Rain Mutka	hallintopäällikkö 25-42 §
------------	------------------------------

18.02.2016

§	Asia	
25	TJ/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
26	TJ/2	Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitoksen tilinpäätös vuonna 2015
27	YHPA/1	HKL:n tarvitsemien vartiointipalveluiden jatkohankinta
28	INKA/4	Kaupunkipyöräjärjestelmän käyttömaksut
29	TJ/3	Liikennelaitos –liikelaitoksen johtokunnan lausunto koskien Tuomas Rantasen toivomuspontta Raide-Jokerin rahoituksen aikaistamisesta
30	TJ/4	Katsaus HKL:n tavoiteohjelmatyöhön
31	TO/1	Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan lausunto Helsingin yleiskaa- vasta
32	TO/2	Liikennelaitos – liikelaitoksen johtokunnan lausunto Malmin lentokent- täalueen kaavarungosta
33	TO/3	Liikennelaitos -liikelaitoksen lausunto Uudenmaan 4. vaihemaakunta- kaavan luonnoksesta
34	TO/4	Liikennelaitos – liikelaitoksen johtokunnan lausunto Hämeentien, Haa- paniemenkadun ja Viidennen linjan liikennesuunnitelmasta
35	INKA/1	Ilmanvaihtotöiden tilaaminen
36	INKA/3	Katujen suunnittelun hankintaa koskevan puitejärjestelyn tekeminen vuoksille 2016 - 2017
37	KUPI/1	Kuljetuspalvelujen hankintaa vuonna 2016 koskeva puitesopimusjär- jestely
38	KUPI/2	Kuluneiden raitiotiekiskojen päällehitsausta ja hiontaa koskeva urakka, vuoden 2016 työt ja optiovuosien 2017 - 2018 työt
39	YHPA/2	Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat
40	YHPA/3	Liikennelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen
41	YHPA/4	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
42	INKA/2	Virve-sisäpeittoantennin saneerauksen hankinta

18.02.2016

TJ/1

§ 25

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Kokkilan ja Vepsän sekä varatarkastajiksi jäsenet Okan ja Kälviän.

Johtokunta päätti käsitellä toimitusjohtajan asian nro 2 jälkeen yhteisten palveluiden asian nro 1, infra- ja kalustoyksikön asian nro 4 ja sitten toimitusjohtajan asian 3 ja loput asiat esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 26

Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitoksen tilinpäätös vuonna 2015

HEL 2016-001453 T 02 06 01 00

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti:

- hyväksyä ja allekirjoittaa Helsingin kaupungin liikennelaitoksen vuoden 2015 tilinpäätöksen ja
- lähettää Helsingin kaupungin liikennelaitoksen tilinpäätöksen edelleen kaupunginhallitukselle maininnalla, että tehdyn 2.225.659,64 euron suuruisen poistoeron vähennyksen ja 2.115.804,78 euron suuruisen investointivarausten lisäyksen jälkeen tilikauden tulos on ylijäämäinen 2.465.659,64 euroa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi
Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Liitteet

1 HKL_Tasekirja_TP 2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Vuoden 2015 talousarvion HKL:n sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Tilikauden tulos vähintään nolla.

- HKL saavutti tulostavoitteen. Tilikauden taloudellinen tulos oli 2,5 milj. euroa.
- Raitio- ja metroliikenteen asiakastytyväisyys vähintään vuoden 2013 tasolla (raitioliikenne 2013: 3,96; metroliikenne 2013: 3,99).
 - Asiakastytyväisyystavoite saavutettiin raitio- ja metroliikenteessä.
 - Raitioliikenteessä asiakastytyväisyys oli 4,02, kun tavoite oli 3,96. Suurimpina syinä asiakastytyvyyden parantamiseen olivat panostaminen kuljettajien asiakaspalvelu- ja ajotapakoulutukseen sekä matalalattiaisen kaluston lisääminen ja kaluston siisteys.
 - Metroliikenteessä asiakastytyväisyys oli 4,20, kun tavoite oli 3,99. Parannusta tapahtui tasaisesti kaikissa mitatuissa osatekijöissä.
- Raitioliikenteen luotettavuus 99,85 % ja metroliikenteen 99,96 %.
 - Luotettavuustavoite saavutettiin metroliikenteessä, mutta raitioliikenteessä tavoitteesta jäätiin hieman.
 - Raitioliikenteessä luotettavuus oli 99,78 %, kun tavoitteeksi oli asetettu 99,85 %. Luotettavuus laski vuodesta 2014. Tavoite saavutettiin kuukausitasolla kuutena kuukautena. Suurimpina syinä luotettavuuden heikkenemiseen oli kesäkauden kuljettajapula, mikä johtui oletettua suuremmasta poistumasta sekä normaalia lyhyemmän kesäaikataulukauden aiheuttamasta haasteesta loma-suunnitteluun.
Raitioliikenteen luotettavuuden jääminen 0,07 % tavoitteesta tarkoitti, että vuoroja jäi ajamatta 630 kappaletta verrattuna luotettavuustavoitteeseen.
 - Metroliikenteessä lähdistä ajettiin 99,98 % eli tavoite ylityi. Luotettavuudessa saavutettiin metron historian korkein arvo.
- Metroasemat ovat siistit ja odottamisolosuhteet raitiovaunupysäkeillä ovat hyvät, tavoite 3,72 (2013: 3,70).
 - Asetettu tavoite saavutettiin: Matkustaja-arvio oli 3,82 vuonna 2015.

Suoritelinpäätös

Metroliiikenteessä tehtiin 62,9 milj. matkaa vuonna 2015 (2014: 62,1). Raitioliiikenteessä matkoja tehtiin 55,2 milj. matkaa (2014: 55,5).

Raitioliiikenteen tarjoamat paikkakilometrit nousivat hieman edellisvuodesta ja olivat 594,8 milj. paikkakilometriä (2014: 592,4). Metroliiikenteessä paikkakilometrejä kertyi 2.165,5 miljoonaa (2014: 2.137,3) eli 1,3 % edellisvuotta enemmän.

Käyttötalous

HKL:n tilikauden liikevaihto oli 153,9 (2014: 151,6) milj. euroa. Liikevaihto muodostuu seuraavista eristä:

- HSL:ltä laskutettavista liikennöintikorvauksista raitioliiikenteestä 49,9 (2014: 50,0) milj. euroa, metroliiikenteestä 25,3 (2014: 25,8) milj. euroa ja Suomenlinnan lauttaliiikenteestä 3,4 (2014: 3,7) milj. euroa eli yhteensä 78,7 (2014: 79,5) milj. euroa.
- HSL:ltä laskutettavasta infrakorvauksesta 63,0 (2014: 64,5) milj. euroa. Infrakorvaus sisältää metro-, raitio-, juna-, bussi- ja lauttaliikenteen infraomaisuuden pääomakuluja sekä ylläpito- ja hallintokuluja. Metroliiikenteen infrakorvaus on 42,9 (2014: 43,6) milj. euroa, raitioinfran 17,5 (2014: 18,6) milj. euroa, bussi-infran 1,7 (2014: 1,5) milj. euroa, junainfran 0,6 (2014: 0,6) milj. euroa ja lauttainfran 0,3 (2014: 0,3) milj. euroa.
- Kaupungin tuesta 12,0 (2014: 7,4) milj. euroa, jolla katetaan infran luonteisia kuluja siltä osin kuin HSL ei niitä korvaa HKL:lle. Tällaisia kuluja ovat infrainvestointien poistojen ja korkojen korvaaminen (50 %), liityntäpysäköinti, bussiliiikenteen valmuismaksut, Suomenlinnan tavaraliikenteen korvaus, bussipysäkkikustannukset ja pyöräilyn (terminaalien, pyöräparkki-infra, kaupungin pyöräprojektit, kaupunki-pyörä) kustannukset.
- Muista myyntituotoista 0,2 (2014: 0,2) milj. euroa, joka sisältää raitio- ja metroliiikenteen tilausajotuottoja.

Valmistuksena omaan käyttöön on kirjattu 5,2 (2014: 5,8) milj. euroa, joka sisältää ratojen rakentamiseen ja peruskorjaukseen liittyviä töitä sekä tarvikkeita 4,4 milj. eurolla. Uusien raitiovaunujen kehittämiseen ja vanhojen raitiovaunujen peruskorjaukseen kirjattiin valmistusta omaan käyttöön yhteensä 0,7 milj. euroa sekä vastaavasti metrovaunuihin yhteensä 0,2 milj. euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 15,9 (2014: 17,9) milj. euroa, joista suurimmat yksittäiset tuotot olivat vuokrat 8,4 (2014: 8,3) milj. euroa ja

mainostulot 3,1 (2014: 3,8) milj. euroa. Vuoden 2014 tuotoissa oli mukana laskutusta infojärjestelmistä HSL:ltä 1,0 milj. euroa, mitä erää ei enää ole mukana vuonna 2015.

Kulut ennen liikeylijäämää olivat 149,1 (2014: 146,0) milj. euroa eli 2,1 % edellisvuotta enemmän.

Aineita, tarvikkeita ja tavaroita ostettiin 14,8 (2014: 15,0) milj. eurolla.

Palveluiden ostot olivat 30,3 (2014: 29,7) milj. euroa. Palveluiden ostoihin sisältyvät mm. vartiointi 4,2 (2014: 4,1) milj. euroa, liikennevälineiden korjaus- ja huolto 3,9 (2014: 4,3) milj. euroa, koneiden ja laitteiden korjaus ja huolto 3,8 (2014: 3,3) milj. euroa, Suomenlinnan henkilö- ja tavaraliikenteestä maksetut korvaukset 3,2 (2014: 3,8) milj. euroa, rakennusten siivous ja ulkopuhdistus 3,0 (2014: 2,9) milj. euroa, ratojen korjaukset ja huollot 2,8 (2014: 2,6) milj. euroa sekä asiantuntijapalvelut 2,6 (2014: 1,5) milj. euroa.

Henkilöstökulut olivat 56,7 (2014: 57,1) milj. euroa, josta palkkojen osuus oli 42,6 (2014: 43,0) milj. euroa. HKL:n keskimääräinen henkilömäärä nousi 5 henkilöllä vuodesta 2014. Palkoihin on kirjattu 1,5 milj. euroa vähemmän tulospalkkioita kuin vuonna 2014. Lisä- ja ylityökorvauksia on kirjattu palkkoihin 0,7 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2014.

Suunnitelman mukaiset poistot olivat 38,7 (2014: 36,0) milj. euroa. Poistotasoa nostaa metron kulunvalvonnan poistot 5,6 milj. euroa, jotka ovat 3,7 milj. euroa suuremmat kuin vuonna 2014. Kulunvalvonnan poistoaikana käytettiin 10 vuotta vuoden 2014 tilinpäätöksessä, mutta vuonna 2015 kokonaispoistoaika on muutettu 4 vuodeksi vastaamaan asetinlaitteen käyttöikä.

Liiketoiminnan muut kulut olivat 8,6 (2014: 8,2) milj. euroa. Vuokratulut olivat 7,4 (2014: 7,3) milj. euroa. Liiketoiminnan muissa kuluissa on mukana omaisuuden romutuksia 0,4 (2014: 0,1) milj. euroa.

Likeylijäämä oli 25,9 (2014: 29,2) milj. euroa ja liiketulosprosentti 16,9 (2014: 19,3). Suurin syy likeylijäämän heikennykseen on infrakorvauslaskutuksen loppuminen osasta ns. vanhaa infraomaisuutta, jonka osuus on laskutettu infrasopimuksen mukaisesti HSL:ltä vuosina 2010-2014 ja jonka laskutus loppui vuonna 2015.

Rahoituskulut olivat 23,6 (2014: 23,5) milj. euroa. Infrakoron palautus kaupungille oli 11,0 (2014: 11,3) milj. euroa, korvaus peruspääomalle 8,4 (2014: 8,4) milj. euroa sekä korkokulut lainoista 4,2 (2014: 3,7) milj. euroa.

Tulos rahoituserien jälkeen eli ylijäämä ennen varausten muutoksia oli 2,4 (2014: 5,8) milj. euroa.

Uutta investointivarausta on lisätty 2,4 milj. euroa. Varaus on kohdistettu Myllypuron metroaseman peruskorjaukseen.

Poistoeron ja investointivarausten muutoksien jälkeen HKL:n tulos on 2,5 (2014: 2,4) milj. euroa.

Investoinnit

HKL:n investoinnit olivat 103,9 milj. eurolla. Suurin yksittäinen investointikohde oli uusien metrovaunujen ennakkomaksut 48,0 milj. euroa. Muita suuria hankkeita olivat uudet raitiovaunut 12,5 milj. euroa, Paloheinän joukkoliikennetunneli ja Kuusmiehentien joukkoliikenneväylä 10,3 milj. euroa, Myllypuron metroaseman peruskorjaus 6,5 milj. euroa ja raitioratojen peruskorjaukset 4,7 milj. euroa.

Rahoitus ja tase

HKL ei nostanut uutta lainaa vuonna 2015. HKL lyhensi kaupungin ulkopuolisia lainojaan 5,9 milj. eurolla vuonna 2015.

HKL käytti rahoituksessa sen ja kaupungin välistä luotollista käyttötiliä 41,2 milj. euron edestä (2014: 0).

Liikennelaitoksen taseen loppusumma oli 754,6 milj. euroa 31.12.2015 (31.12.2014: 737,8 milj. euroa). Omavaraisuusaste oli 60,1 % (2014: 61,2 %).

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi
Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Liitteet

1 HKL_Tasekirja_TP 2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.02.2016

YHPA/1

§ 27

HKL:n tarvitsemien vartiointipalveluiden jatkohankinta

HEL 2013-000830 T 02 08 02 01

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen jatkamaan HKL:n kiinteistöjen, metron, Suomenlinnan liikenteen terminaalien sekä raitioliikenteen turvapalveluiden toimittamisesta Palmia Oy:n (ent. Helsingin kaupungin Palvelu Oy) kanssa tehtyä yhteistyösopimusta kaudelle 1.11.2017 - 31.10.2019 niin, että hankinnan arvonlisäveroton kokonaiskustannus jatkokaudella on enintään 13.852.298,00 euroa.

Sopimus käsittää länsimetron liikenteen alkaessa myös koko länsimetron osuuden vartiointi-/turvapalvelut sillä tavoin kuin sopimuksessa on tarkemmin määritelty.

Palvelun määrän edellä selvitetyn lisääntymisen vuoksi hankitun sopimuskauden kustannukset määrittyvät jatkovuosina seuraavasti:

- 1.11.2017 – 31.10.2018 arvio enintään 6.926.149 euroa (alv 0 %)
- 1.11.2018 – 31.10.2019 arvio enintään 6.926.149 euroa (alv 0 %)

Sopimus Palmia Oy:n (Palmia) kanssa tehdään ehdolla, että HKL:n ja Länsimetro Oy:n yhteistyösopimus toteutuu suunnitellulla tavalla.

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Lisätiedot

Nina Sundell, hankintapäällikkö, puhelin: 310 35701
nina.sundell(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, HKL-liikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Turvallisuuspäällikkö
Palmia-liikelaitos

Päätösehdotus

Postiosoite
PL 1400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hkl@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 7 A
Helsinki 53
www.hkl.fi

Puhelin
+358 9 310 1071
Faksi
+358 9 310 35051

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI3280001301351509
Alvno
FI02012566

18.02.2016

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Johtokunta käsitteli asiaa aiemmin kokouksessaan 16.12.2016 (§ 225). Päätös palautettiin uudelleen valmisteltavaksi siten, että HKL neuvottelee Palmian kanssa kolmen vuoden mittaisen jatkosopimuksen sijaan kahden vuoden jatkosopimuksen, jonka aikana valmistaudutaan tämän hankinnan kilpailutukseen.

HKL on asiaa johtokunnan palautuspäätöksen perusteella valmisteltaessa vielä käynyt läpi sopimuksen rakenteen muuttamiseen liittyvät asiat, täsmentänyt sopimusajan päättymään 31.10.2019 sekä käynyt läpi hoitopalkkion alentamista koskevat ehdot Palmian kanssa, johtokunnan palautuspäätöksen jälkeen, saavutetun uuden neuvottelutuloksen mukaisesti seuraavasti:

- Nykyinen sopimusmalli konvertoidaan uuteen sopimusmalliin muuttamalla nykyisen sopimusmallin open book -hinnoittelu vaihteittain sopimusmalliksi, joka perustuu kiinteään hinnoitteluun ja lisätilauksiin, eli siirytään siihen malliin, jota noudatetaan sopimuksen päättymisen jälkeen tehtävässä kilpailuttamisessa.
- Sopimus muuttuu 1.11.2017 alkaen kiinteähintaiseksi. Hinta muodostuu sopimusvuoden 1.11.2016 – 31.10.2017 sopijapuolten yhdessä tarkastamasta toteumasta. Toteuman laskentaperusteet on yhteisesti sovittu uudessa konvertointisopimuksessa. Toteuman laskennasta käy ilmi tehdyn työn jakauma työtunneittain ja niistä maksettuina tuntihintoina.
- Hinnoitteluratkaisuun liittyvä hinnoittelun kokonaisuutos tarkoittaa, että 1.1.2017 lukien Palmian hoitopalkkio alenee 10,2 %:sta 7,7 %:iin, mikäli länsimetrolle tuotettu palvelu on vakiintunut. Sen jälkeen tuntihintoja vähennetään yhdellä (1) prosenttiyksiköllä 1.11.2018 lukien.
- Nyt tehtävän sopimuskauden jälkeen vartiointipalvelut kilpailutetaan 1.11.2019 alkaen.

Esittelijä toistaa asiassa aiemmin esittämänsä yleisperustelut täsmennettynä seuraavasti:

HKL on tehnyt Palmian kanssa nykyisin voimassa olevan vartiointipalvelusopimuksen (Sopimus) 1.11.2017 asti niin, että Sopimus käsittää vartiointi- ja järjestyksenvalvontapalvelut HKL:n tarpeiden mukaan sekä metro- että raitioliikenteessä, lisäksi Sopimus kattaa HKL:n kiinteistöjen

18.02.2016

(varikot, Suomenlinnan liikenteen terminaalit ja muut terminaalit yms.)
vartiointipalvelutarpeet.

HKL on hankkinut vartiointipalvelut Palmialta in-house -hankintana, kun Palmian kokonaisliikevaihdosta alle 10 % suuntautuu Helsingin kaupungin toimintojen ulkopuolelle.

Vartiointipalveluiden hankinnasta tehty yhteistyösopimus Palmian kanssa on perusteltu, kun Palmia on kilpailukykyisellä hinnalla sitoutunut toimittamaan HKL:n tarpeelliset vartiointipalvelut ja samalla sitoutunut kehittämään toimituskonseptia sekä reagoimaan proaktiivisesti erityisesti länsimetron liikenteen käynnistymisestä aiheutuviin muuttuviin tarpeisiin.

HKL on neuvotellut vuoden 2015 alusta alkaen Palmian kanssa mahdollisuudesta jatkaa voimassa olevaa sopimusjärjestelyä niin, että hinnoja alennetaan ja samalla siirrytään nykyisestä kustannusperusteisesta sopimusmallista perinteisiin sopimushintoihin.

Länsimetron käynnistymisestä aiheutuva vartiointipalveluiden tarpeen lisääntyminen

Länsimetron vartiointipalvelut alkavat jo alkuvuonna 2016 sitä mukaa, kun metroasemat siirtyvät urakoitsijalta tilaajan hallintaan jo ennen metroliiikenteen käynnistymistä.

Metroliiikenteen käynnistymiseen asti länsimetron vartiointi hoidetaan piirivartiointina HKL:n määrittämän tarpeen mukaan.

HKL tulee tekemään Länsimetro Oy:n kanssa sopimuksen kaikista länsimetron metrorataan ja kiinteistöihin liittyvistä huolto- ja kunnossapitotehtävistä. Tämä HKL/Länsimetro Oy -yhteistyösopimuksen valmistelu etenee ja asia on tulossa johtokunnan päätettäväksi alkuvuonna 2016.

Keskeisenä perusteluna HKL:n esitykselle jatkaa Palmian kanssa voimassa olevaa Sopimusta vartiointipalveluiden toimittamisesta HKL:n tarpeisiin vielä vuoden 2019 lokakuun loppuun saakka on, että nyt halutaan varmistaa, että myös länsimetron tarvitsemat vartiointipalvelut voidaan joustavasti toteuttaa vaiheittain ja siinä aikataulussa, jossa länsimetro otetaan liikenteeseen. HKL pitää perusteltuna, että in-house -hankintaa Palmialta jatketaan nykyisen 31.10.2016 päättyvän sopimuskauden jälkeen vielä kolme (3) vuotta.

Länsimetrosta aiheutuva laskennallinen lisäys HKL:n vartiointipalvelutarpeisiin on noin 70 henkilötyövuotta sen jälkeen, kun länsimetron metroliiikenne on koko vuoden käynnissä. Sekä vartiointipalveluiden

18.02.2016

määrä että vartiointipalveluiden palveluhinnat lisääntyvät näin merkittävästi seuraavasti:

- Laskelma perustuu kaupunginhallituksen päätöksen 397 § 8.4.2013 solmitun sopimuksen toteutuneeseen kustannukseen joka ajalta 1.11.2014–31.10.2015 oli 124 189 tilattua tuntia (100 htv) 4.074.205,00 euroa ilman arvonlisäveroa siten, että toteutuneeseen summan lisätään Länsimetron laskennallinen vaikutus, joka on 70htv.

Jakso	Vartiointin kokonaistuntimäärä	Vartiointin sopimushinta / 12 kk, euroa (alv 0 %)	Huom.
1.11.2015 – 31.10.2016	124.189	3.961.657	Länsimetron liikenne ei ole vielä alkanut
1.11.2016 – 31.10.2017	138.667	4.423.850	Länsimetron liikenne alkaa 15.8.2016
1.11.2017 – 31.10.2018	211.121	6.926.149	Länsimetro liikenteessä koko vuoden
1.11.2018 – 31.10.2019	211.121	6.926.149	Länsimetro liikenteessä koko vuoden

Sopimus Palmian kanssa tehdään ehdolla, että HKL/Länsimetro Oy -yhteistyösopimus toteutuu suunnitellulla tavalla.

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Lisätiedot

Nina Sundell, hankintapäällikkö, puhelin: 310 35701
nina.sundell(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, HKL-liikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Turvallisuuspäällikkö
Palmia-liikelaite

Päätöshistoria

Postiosoite
PL 1400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hkl@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 7 A
Helsinki 53
www.hkl.fi

Puhelin
+358 9 310 1071
Faksi
+358 9 310 35051

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI3280001301351509
Alvno
FI02012566

18.02.2016

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 16.12.2015 § 225

HEL 2013-000830 T 02 08 02 01

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) yksimielisesti päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että HKL neuvottelee Palmian kanssa kolmen vuoden mittaisen jatkosopimuksen sijaan kahden vuoden jatkosopimuksen, jonka aikana valmistaudutaan tämän hankinnan kilpailutukseen.

Käsittely

16.12.2015 Palautettiin

Palautusehdotus:

Tuomas Rantanen: Palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että HKL neuvottelee Palmian kanssa kolmen vuoden mittaisen jatkosopimuksen sijaan kahden vuoden jatkosopimuksen, jonka aikana valmistaudutaan tämän hankinnan kilpailutukseen.

Kannattaja: Sakari Oka

24.11.2015 Pöydälle

27.03.2014 Ehdotuksen mukaan

12.09.2013 Ehdotuksen mukaan

07.03.2013 Ehdotuksen mukaan

06.02.2013 Palautettiin

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Lisätiedot

Jyri Kaisla, turvallisuuspäällikkö, puhelin: 310 35405
jyri.kaisla(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 08.04.2013 § 397

HEL 2013-000830 T 02 08 02 01

Päätös

Postiosoite

PL 1400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hkl@hel.fi

Käyntiosoite

Toinen linja 7 A
Helsinki 53
www.hkl.fi

Puhelin

+358 9 310 1071

Faksi

+358 9 310 35051

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI3280001301351509

Alvno

FI02012566

18.02.2016

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa liikennelaitos -liikennelaitoksen (HKL) neuvottelemaan ja tekemään Palmia -liikelaitoksen kanssa yhteistyösopimuksen open book -periaatteella HKL:n tarvitsemien HKL:n kiinteistöjen, metron, juna-asemien, Suomenlinnan liikenteen terminaalien sekä raitioliikenteen turvapalveluiden toimittamisesta kaudelle 1.11.2013 – 31.10.2017 niin, että ensimmäisen vuoden 1.11.2013 – 31.10.2014 kokonaiskustannukset (vuoden 2013 hintataso) ovat enintään 4.225.000 euroa. Laturiovien asennusvaiheen ja Länsimetron käyttöönoton edellyttämät palvelutarpeen lisäykset tuodaan erikseen johtokunnan päätettäväksi.

Käsittely

08.04.2013 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Juha Hakola: Kaupunginhallitus päättää, että hankinta kilpailutetaan Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan päätöksessä 7.3.2013 § 36 esitetyllä perusteella.

Tarjousvertailu tulee tehdä niin, että hinnan osuus pisteytyksessä on 75% ja laadun osuus 25 %. Tarjousten arviointiperusteet ja pisteytyksen yksityiskohdat on vielä tarkennettava. Lisäksi hankintaan on lisättävä kuvaus sopimuksen aikaisesta laadun seurannasta, kehityksestä ja mahdollisista laatukannustimista ja palvelukuvaukset on vielä viimeisteltävä ajalle 2013 - 2015.

Kannattajat: Lasse Männistö

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Kaupunginhallitus päättää, että hankinta kilpailutetaan Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan päätöksessä 7.3.2013 § 36 esitetyllä perusteella.

Tarjousvertailu tulee tehdä niin, että hinnan osuus pisteytyksessä on 75% ja laadun osuus 25 %. Tarjousten arviointiperusteet ja pisteytyksen yksityiskohdat on vielä tarkennettava. Lisäksi hankintaan on lisättävä kuvaus sopimuksen aikaisesta laadun seurannasta, kehityksestä ja mahdollisista laatukannustimista ja palvelukuvaukset on vielä viimeisteltävä ajalle 2013 - 2015.

18.02.2016

Jaa-äännet: 8

Jorma Bergholm, Emma Kari, Tuuli Kousa, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Tarja Tenkula

Ei-äännet: 7

Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 8 - 7 kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki ja Laura Rissanen jättivät päätökseen jäsen Hakolan vastaehdotuksen mukaisen eriävän mielipiteen.

25.03.2013 Pöydälle

18.03.2013 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunginjohtaja/J 23.01.2013 § 11

HEL 2013-000830 T 02 08 02 01

Päätös

Kaupunginjohtaja päätti johtajistokäsittelyssä kehottaa liikennelaitos -liikelaitosta jatkamaan Palmia -liikelaitoksen kanssa neuvotteluja metroliikenteen vartioinnin hankinnasta.

Päätöksen perustelut

Metroliiikenteen vartioinnin nykyinen sopimus on solmittu Securitas Oy:n kanssa. Sopimus on voimassa 1.11.2008 - 31.10.2013.

Nykyisessä vartiointikonseptissa osalla asemista on asemavartija/järjestyksenvalvoja ja junissa kiertää lain mukaisia järjestyksenvalvonta-

18.02.2016

partioita. Asemavartija opastaa ja avustaa matkustajia, toimii ensi vasena tarkistaen teknillisiä hälytyksiä ja tarvittaessa pitää yllä järjestystä. Asemavartija myös varmistaa aseman avauksen ja sulkemisen sekä tekee liikennehenkilökunnan pyynnöstä junatarkistuksia, esimerkiksi junan tyhjentämisen pääteasemilla. Tällä hetkellä Securitas Oy:n metrovartiointi työllistää noin 100 henkilötyövuotta.

Uusi sopimus on tarkoitus tehdä vähintään ajalle 1.11.2013 – 31.10.2017. Uuden sopimuksen voimassaoloaikana liikenne laajenee Länsimetroon 1.1.2016 ja vuoden 2016 aikana siirrytään metron automaattiajoon. Muutosten johdosta vartiointikonseptia on tarpeen muuttaa.

Uuden sopimuskauden alusta vartiointin konseptia uudistetaan lisäämällä henkilökunnan läsnäoloa ja näkyvyyttä. Uudella turvallisuusvalvontajärjestelyllä pyritään luomaan nykyistä enemmän turvallisuuden tunnetta metroon.

Asemavartijat ovat edelleen järjestyksenvälittäjiä, mutta heidän profiiliin muutetaan asiakaspalvelun suuntaan. Virkapuku muuttuu haalareista asiakaspalveluvirkapuvuksi. Uudella sopimuskaudella noin 60 % henkilötyövuosista tehtäisiin asemavalvojatehtävissä. Junapartiot olisivat edelleen järjestyksellään mukaisia järjestyksenvälittäjiä.

Vuoden 2015 aikana alkava laituriovien asennus metroasemille muuttaa nykytilannetta siten, että junat lyhenevät kahden vaunuparin mittaiseksi ja vuoroväli lyhenee. Samalla joudutaan kulloinkin työn alla olevilla asemilla ajamaan yhdeltä laiturilta molempiin suuntiin, jolloin tarvittaneen lisähenkilökuntaa opastamaan matkustajia näillä asemilla. Erityisesti tämän vaiheen tarvitsemien lisäresurssien arvioiminen on vaikeaa.

Automaattiajoon siirryttäessä asemilla olevaa liikennehenkilökuntaa tullaan kutsumaan junavalvojiksi. Halukkaille metrojunan kuljettajille osoitetaan mm. liikenteen hoitoon liittyviä tehtäviä metroasemilla. Automaattiajossa junissa ei normaalitilanteessa tarvita liikennehenkilökuntaa, mutta mahdollisten teknisten häiriöiden tai muiden poikkeustilanteiden vuoksi on varauduttava junien käsiajoon tai siirtämiseen varikolle. Junavalvojien on siten oltava päteviä kuljettamaan tarvittaessa metrojuna.

Automaattiajoon siirryttäessä nykyinen kuljettajamäärä ei riitä, vaan junavalvojia tulee kouluttaa lisää mm. asemavalvojista. Kaikkien junavalvojien on suunniteltu tulevan HKL:n palvelukseen. Länsimetron automaattiajovaiheessa junavalvojien työpanos tulee olemaan noin 100 henkilötyövuotta.

18.02.2016

Tämän lisäksi järjestyksenvalvojastatuksella olevia vartiointiliikkeen palveluksessa olevia vartioita tullaan työllistämään noin 40 henkilötyövuoden verran.

Siirryttäessä automaattiajoon asemilla olevien henkilöiden osaamista on muutettava selkeästi liikenteen hoidon suuntaan ja heillä tulee olla metroliiikenteen hoidon ja junan ajon mahdollistava pätevyys. Tästä henkilöstöstä suurin osa saataneen HKL:n sisältä. Muutos pienentää vartiointiin toimeksiantoon sisältyvän työmäärän järjestyslain mukaista järjestyksenvalvontaa hoitavaan liikkuviin junapartioihin, minkä huomioon ottaminen voi olla toimittajille vaikeaa toimeksianton kustannusten arvioinnissa.

Edellä mainittujen eri muutosten vuoksi uuteen vartiointisopimukseen sisältyvä työmäärä vaihtelee sopimuskauden aikana riippuen siitä, mikä automaattimetron toteutusvaihe kulloinkin on menossa. Haluttu konseptin muutos edellyttää myös vartiointiin hoitavalta yritykseltä osallistumista ja sitoutumista kehitysohjelmaan sekä tarvittaessa toiminnan muuttamista kulloisiakin olosuhteita vastaaviksi.

Edellä sanotun vuoksi HKL on alustavasti neuvotellut Palmian kanssa siitä, että koko automatisoinnin loppuvaiheen ja Länsimetron käyttöönottovaiheen aikana palvelut ostettaisiin suoraan Palmialta. Koska eri vaiheiden tarkkoja suoritemääriä ja eri vaiheiden kestoja on varsin vaikea ennakoida tarkkaan, on suoraan Palmialta perusteltua.

Esittelijä toteaa, että sopimuksen tekeminen kaupungin oman palveluntuottajan kanssa on perusteltua kyseisessä muutostilanteessa. Palmialla on tarvittava turva-alan asiantuntemus ja toiminnalliset edellytykset operatiivisten muutosten edellyttämään joustavaan toimintaan.

Toimitusjohtaja Matti Lahdenranta ja toimitusjohtaja Antti Värtelä selostavat asiaa.

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

18.02.2016

INKA/4

§ 28

Kaupunkipyöräjärjestelmän käyttömaksut

HEL 2014-003639 T 00 01 04 00

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti vuonna 2016 käyttöönotettavan kaupunkipyöräjärjestelmän käyttömaksuista seuraavaa:

Kausimaksut	Hinta
Vuosi	25 €
Päivä	5 €
Viikko	10 €
Lisämaksut	
Toinen 30 min	0,50 €
30 min välillä 1-2 tuntia	1 €
30 min välillä 2-5 tuntia	2 €

Käyttömaksuja voidaan tarkistaa toteutuneen käytön ja tulojen mukaan.

Enimmäiskäyttöaika on viisi tuntia.

Pyöräjärjestelmän käyttäjämaksuja voidaan muuttaa tilapäisesti osana pyöräjärjestelmän markkinointia.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Samuli Mäkinen, projekti-insinööri, puhelin: 310 35753
samuli.makinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Käyttömaksut.pdf

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, HKL-liikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Yksikön johtaja
Infrapäällikkö
Projekti-insinööri
Hankinta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HKL:n johtokunnan hyväksymässä kaupunkipyöräjärjestelmän hanke-suunnitelmassa hankkeen rahoituksesta osa on päätetty toteuttaa käyttäjiltä perittävillä maksuilla. Muiden joukkoliikennevälineiden tavoin pyritään käyttömaksuilla vähintään kattamaan puolet järjestelmän kustannuksista.

HKL:n tekemän sopimuksen mukaan HKL maksaa kaupunkipyöräjärjestelmästä kymmenessä (10) vuodessa palvelumaksuja järjestelmän toimittajalle yhteensä 12 950 000 euroa niin, että vuosittainen palvelumaksu on kymmenesosa (1/10) eli 1 295 000 euroa. Järjestelmän loppuasiakkailta saatavat maksut (kausimaksut, lisämaksut yms.) tulevat suoraan HKL:lle.

HKL:n esittämä hinnoittelu on malliltaan ja suuruudeltaan vastaava tai edullisempi kuin useissa muissa maissa. Helsingissä järjestelmä ei kuitenkaan ole käytössä talvikautena, joten on perusteltua asettaa maksut hieman alemmalle tasolle kuin vertailukaupungeissa.

Järjestelmän käyttömaksutulot ovat arvioita ja toteutuvaa käyttäjämäärää ja käyttötapoja ei vielä tiedetä. Tuottoihin vaikuttaa pääasiassa vuosittaisen kausimaksun maksaneiden käyttäjien määrä. Nämä ovat keskeisin käyttäjäryhmä ja vakitukselle käyttäjälle edullisin tapa käyttää järjestelmää. Pienempi osa tuotoista ovat yksittäisen kaupunkipyörän vähimmäisaikaa pidempään käytössä pitävät käyttäjät ja järjestelmän lyhytaikaiset käyttäjät (matkailijat yms.), jotka liittyvät järjestelmän käyttäjäksi vain päiväksi tai viikoksi.

Käyttäjämaksu maksetaan joko järjestelmän verkkopalvelun kautta tai luottokortilla pyöräasemalla. Tämän jälkeen pyörän saa käyttöönsä tunnistautumalla matkakorttia näyttämällä tai tunnuslukunsa näppäilemällä. Tulevaisuudessa voidaan kehittää myös mahdollisuus tunnistautua esimerkiksi matkapuhelimella, jossa on nfc-tunniste.

Kaikille käyttäjäryhmille kausimaksuun sisältyy puolen tunnin käyttöaika ilman lisäveloitusta. Puolen tunnin jälkeen jokaisesta alkavasta puoles-

ta tunnista tulee erillinen veloitus. Tämän tarkoitus on käyttäjien ohjaaminen järjestelmän lyhytaikaiseen käyttöön, jotta pyörillä tehtäisiin mahdollisimman monta matkaa.

Järjestelmän kattamalla alueella puolesta tunnissa ehtii pyöräillä alueen laidalta laidalle, eikä tarvetta pidempiaikaiseen käyttöön täten olisi. Pyörän voi palauttaa välillä asemalle ja ottaa pyörän uudestaan käyttöönsä ja jatkaa matkaansa, jolloin puolen tunnin lisämaksuton käyttöaika alkaa uudestaan.

Saatavat tuotot

Säännöllisiä järjestelmän käyttäjiä, eli vuoden kausimaksun maksavia käyttäjiä arvioidaan olevan 10-30 kutakin pyörää kohden. 10 käyttäjää on varovainen arvio ja toisaalta 30 aktiivista käyttäjää pyörää kohden olisi järjestelmän välityskyvyn ylärajoilla. Tämä tarkoittaa 1500 pyörän järjestelmässä 15 000 – 45 000 vuosittaisen käyttäjämaksun maksavaa käyttäjää.

Jos oletetaan käyttäjiä olevan jokaisena vuonna 20 pyörää kohden, saadaan vuosikäyttäjien käyttäjämaksuja sopimuskauden aikana yhteensä seitsemän miljoonaa euroa, eli 700 000 euroa vuodessa. Tämä on hieman hankesuunnitelmassa arvioitua enemmän, käyttäjämaksun suuruuden ollessa hankesuunnitelmassa esitettyjen rajojen keskellä.

Hankesuunnitelmassa kaupunkipyöräjärjestelmän käyttömaksuista saatavaksi tuloksi on arvioitu 220 000-640 000 euroa vuodessa ja vuosittaiseksi käyttömaksuksi 20-30 euroa. Tuloiksi on vuodelle 2016 budjetoitu 250 000 euroa, joka vastaa 20 aktiivista käyttäjää jokaista ensimmäisen vaiheen 500 pyörää kohden, eli yhteensä 10 000 käyttäjää.

Ensimmäisenä vuotena pyöriä on vähemmän, mutta käyttäjiä todennäköisesti pyörien määrään suhteutettuna enemmän kuin valmiissa järjestelmässä, suurimman käyttäjäpotentiaaloin ollessa keskusta-alueella.

Palvelun hinta on syytä pyrkiä asettamaan niin, ettei muutoksia jouduta tekemään ainakaan kovin nopeasti järjestelmän käyttöönoton jälkeen. Markkinoinnin kannalta hinnan nostaminen on aina ongelmallista, vaikka teknisesti maksujen muuttaminen järjestelmässä on toteutettavissa vaikeuksista. Käyttäjämaksua ei kuitenkaan ole myöskään syytä asettaa liian alas, koska järjestelmä tehokkaasti käytettynäkin voi palvella vain rajallista määrää käyttäjiä kerrallaan. Järjestelmä myös mahdollistaa, että kampanjaluontoisesti voidaan käyttäjämaksuja alentaa käyttäjämäärän lisäämiseksi.

Esittelijä

yksikön johtaja

18.02.2016

Lisätiedot
Artturi Lähdetie
Samuli Mäkinen, projekti-insinööri, puhelin: 310 35753
samuli.makinen(a)hel.fi

Liitteet
1 Käyttömaksut.pdf

Muutoksenhaku
Oikaisuvaatimusohje, HKL-liikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Yksikön johtaja
Infrapäällikkö
Projekti-insinööri
Hankinta

Päätöshistoria

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 20.10.2015 § 178

HEL 2014-003639 T 00 01 04 00

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) päätti oikeuttaa liikennelaitoksen hankkimaan kaupunkipyöräjärjestelmän laitteineen ja ylläpitöineen kymmeneksi (10) vuodeksi kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen tehneeltä konsortiolta Moventia & Smoove SAS (Clear Channel Suomi Oy sekä Helkama Velox Oy) yhteensä enintään 12.950.000 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen tilaamaan hankintaan lisä- ja muutostöitä enintään kymmenellä (10) prosentilla hankinnan toimittajalle maksettavasta kokonaisarvosta eli 1.295.000 eurosta (ilman alv) niin, että hankinnan kokonaisarvo voi näin olla yhteensä enintään 14.245.000 euroa (ilman alv).

Johtokunta merkitsi tiedoksi, että kaupunkipyöräjärjestelmästä tullaan saamaan myös käyttömaksuja, jotka tulevat HKL:lle ja että hankesuunnitelmassa on arvioitu, että näiden käyttömaksujen kokonaismäärä tulisi olemaan 220 000 – 640 000 euroa (ilman alv) vuodessa.

18.02.2016

Johtokunta päätti myös, että päätöksen mukaisen sopimuksen tekeminen edellyttää vielä, että HKL varmistaa, että hankkeelle saadaan riittävä budjettirahoitus vuodesta 2016 alkaen.

Käsittely

20.10.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän lisäsi päätösehdotuksen viimeiseksi kappaleeksi seuraavan uuden kappaleen: "Johtokunta päättää myös, että päätöksen mukaisen sopimuksen tekeminen edellyttää vielä, että HKL varmistaa, että hankkeelle saadaan riittävä budjettirahoitus vuodesta 2016 alkaen."

10.03.2015 Ehdotuksen mukaan

30.10.2014 Ehdotuksen mukaan

11.09.2014 Ehdotuksen mukaan

27.03.2014 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

yksikön johtaja
Juha Saarikoski

Lisätiedot

Samuli Mäkinen, projekti-insinööri, puhelin: 310 35753
samuli.makinen(a)hel.fi
Artturi Lähdetie, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi
Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 29.04.2014 § 170

HEL 2014-003639 T 00 01 04 00

HEL 2013-008385

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle kaupunkipyörien hankesuunnitelman päivittämisestä seuraavan lausunnon:

Yleisten töiden lautakunta pitää hanketta hyvänä ja kannatettavana. Lautakunta on päättänyt 18.6.2013 § 293 luovuttaa korvauksetta liikennelaitos –liikelaitokselle hallitsemiltaan alueilta paikat kaupunkipyöra- asemille ja tarvittaville erillisille mainoslaitteille kaupunkipyörähankkeen toteuttamista varten.

18.02.2016

Päätöksen mukaiset ehdot ovat edelleen voimassa. Kuitenkin hankkeen viivästymisen takia pyöräasema- ja mainospaikat ovat liikennelaitos –liikelaitoksen käytettävissä kymmenen vuotta siitä hetkestä, kun alueet tosiasiaassa otetaan kaupunkipyörähankkeen käyttöön. Velvoitetta pyöräasemien poistamiseen 1.12. – 15.4. väliseksi ajaksi lautakunta tarkentaa siten, että talviajan kunnossapidon mahdollistaminen kadunpitäjän hyväksymällä tavalla tapauskohtaisesti myös muutoin on riittävä.

Päivitetyssä hankesuunnitelmassa ei esitetä pyöräasemien paikkoja tai rakenteita eikä niihin mahdollisesti liittyvien erillisten mainospaikkojen malleja tai sijaintipaikkoja. Pyöräasemaverkoston kartta on epätarkka havainnekuva. Maininta ensimmäisen vaiheen 52 pyöräasemapaikasta ei ilmaise edes sitä, onko kyse samoista paikoista kuin vuonna 2013 esitettiin vai uudistetusta verkostosta.

Pyöräasemien sijoitussuunnittelu on tehtävä ammattitaitoisen pääsuunnittelijan työnä, jossa lähtökohtana on kaupunkikuvallisesti korkeatasoinen toteutus ja yleisten alueiden tekniset vaatimukset.

Jos kaupunkipyörähanke edellyttää katurakenteisiin tehtäviä ylimääräisiä muutoksia kuten esteettömyysjärjestelyjä, jotka eivät sisälly muihin hankkeisiin, niihin on osoitettava erillinen määräraha.

Käsittely

29.04.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos: Lisätään lausuntoehdotukseen kolmannen kappaleen jälkeen uusi esittelijän perustelujen neljänneksi viimeisen kappaleen kanssa samansisältöinen kappale seuraavasti: "Päivitetyssä hankesuunnitelmassa ei esitetä pyöräasemien paikkoja tai rakenteita eikä niihin mahdollisesti liittyvien erillisten mainospaikkojen malleja tai sijaintipaikkoja. Pyöräasemaverkoston kartta on epätarkka havainnekuva. Maininta ensimmäisen vaiheen 52 pyöräasemapaikasta ei ilmaise edes sitä, onko kyse samoista paikoista kuin vuonna 2013 esitettiin vai uudistetusta verkostosta."

Esittelijä

osastopäällikkö
Pekka Henttonen

Lisätiedot

Jussi Puutio, lakimies, puhelin: 310 38656
jussi.puutio(a)hel.fi
Penelope Sala-Sorsimo, projektipäällikkö, puhelin: 310 39395
penelope.sala-sorsimo(a)hel.fi
Jarmo Talvasto, tekninen asiantuntija, puhelin: 310 38817

18.02.2016

jarmo.talvasto(a)hel.fi
Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 29.04.2014 § 126

HEL 2014-003639 T 00 01 04 00

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Helsingin kaupungin strategiaohjelman 2013-16 mukaan kaupungissa edistetään kestävästä liikkumisesta lisäämällä kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen osuutta liikenteessä. Pyöräilyn edistämishjelmassa (kaupunginhallitus 27.1.2014) kaupunkipyöräjärjestelmä on tunnustettu yhdeksi keskeisistä pyöräilyä koskevista toimenpiteistä.

Yhteiskäyttöisiä kaupunkipyöräjärjestelmiä on maailmalla käytössä yli 600 kaupungissa ja uusia käynnistyy jatkuvasti. Helsingin ensimmäinen kaupunkipyöräjärjestelmä otettiin käyttöön Euroopan kulttuuripääkaupunkivuonna 2000. Se perustui samoihin kolikkopantilla toimiviin jyrkeviin pyöriin kuin Kööpenhaminassa viisi vuotta aiemmin kehitetty järjestelmä. Sittemmin kaupunkipyöräpalveluiden kehitys on mennyt eri puolella maailmaa harppauksin eteenpäin. Palveluita on toteutettu erilaisilla malleilla vaihdellen niin kaupungin lähtökohtien ja tarpeiden kuin tarjolla olevien rahoitus- ja operointimallien osalta.

HKL on selvittänyt perusteellisesti mahdollisuuksia saada Helsinkiin mainosrahoitteinen kaupunkipyöräjärjestelmä aiemman, vuonna 2008 laaditun hankesuunnitelman pohjalta. Neuvottelut ulkomainoslaiteyri-tysten kanssa eivät kuitenkaan ole johtaneet sopimukseen asti muun muassa siksi, että mainostilan käyttöä rajoittavat kaupunkikuva, liikenteen ja kunnossapidon vaatimukset sekä kaupungin jo aiemmin tekemät sitoumukset potentiaalisten mainoslaitepaikkojen vuokraamisesta.

Vuonna 2014 päivitetyn hankesuunnitelman mukaan Helsingin kaupunkipyöräjärjestelmän tavoitteena on parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa. Kun matkakortilla voi saada pyörän liityntämatkoille, kokonaismatka-aika lyhenee. Pyörien, pyöräasemien, informaation ja operoinnin tulee vastata joukkoliikenteen korkeaa palvelutasoa.

Laajemmin nähtynä kaupunkipyörät ovat osa koko kestävästä liikennejärjestelmästä, joka mahdollistaa sujuvan liikkumisen ilman auton omistusta. Kaupunkipyöräpalvelun on tästäkin näkökulmasta oltava ennen

kaikkea luotettava, toimintavarma ja korkeatasoinen ja sen eri ominaisuuksien on tuettava kestävästä liikkumisesta kokonaisuutena. Tavoitteet ovat korkealla, mutta niiden toteutuminen on kriittinen tekijä kaupunkipyöräpalvelun aseman vakiintumisen kannalta.

Päivitetyn hankesuunnitelman mukaisesti kaupunkipyöräpalvelu on järkevää hankkia "avaimet käteen"-periaatteella yhdeltä toimittajalta, joka pystyy vastaamaan kaikista palveluun liittyvistä osista. Operoinnin ja ylläpidon taso ratkaisee palvelun luotettavuuden ja laatutavoitteen täyttymisen. Palvelun kiinteiden osien ja taustajärjestelmän laadun lisäksi operoinnilta ja ylläpidolta vaaditaan samaa laatutasoa.

Jos kaupunkipyörää ei voi käyttää etukäteen suunnitellulla tavalla, palvelun mahdollistamat matka-aikahyödyt muuttuvat matka-aikatappioksi ja epäluotettavuudeksi. Jotta pyörät ovat käyttökunnossa, niitä on riittävästi asemilla ja niiden palautus asemille onnistuu, tulee operointiin ja ylläpitoon panostaa riittävästi. Kaupunkipyöräpalveluiden ominaisuuksiin kuuluu asemien epätasainen täyttyminen, mikä hankaloittaa suunniteltujen mukaisten matkojen toteutumista. Palvelutason laadun kannalta on tärkeää, että käyttäjä voi tarkistaa asemien tilanteen reaaliaikaisesti eri kanavia käyttäen. Näiden eri kanavien syntyminen on varmistettava ja samalla on luotava myös ulkopuolisille toimijoille edellytykset kehittää kaupunkipyöräsovelluksia.

Kaupunkipyöräpalvelu tuottaa hyötyjä aikasäästöinä, terveyshyötyinä ja päästövähennyksinä arviolta yhteensä 2,0-4,4 miljoonaa euroa vuodessa. Lisäksi palvelu vähentää autoriippuvaisuutta ja luo myös matkailijoille mielikuvaa ihmisläheisestä, aikaansa seuraavasta ja palvelevasta kaupungista.

Hankesuunnitelmassa on luonnosteltu kaupunkipyöräpalvelun rahoitusmallia kuudelta palvelutarjoajalta saatujen arvioiden perusteella. Palvelun rahoitus koostuisi käyttömaksuista, yritysrahoituksesta ja kaupungin rahoituksesta. Rekisteröityneelle ja kausimaksun maksaneelle käyttäjälle palvelu olisi ilmainen ensimmäisen 30 minuutin ajan, ja myös satunnaisia asiakkaita kannustetaan hinnoittelulla lyhytaikaiseen käyttöön. Kaupungille aiheutuu muun rahoituksen toteutumisesta riippuen enintään kahden miljoonan euron vuotuiset käyttökustannukset.

Yritysrahoituksen muotoja voivat olla ulkomainospaikat, mainokset pyörissä sekä sponsorointi. Ulkomainospaikoilla on järjestelmässä aiemmin kaavailtua pienempi rooli. Sikäli kuin ulkomainospaikkoja hyödynnetään osana yritysrahoitusta, on mainoslaitteiden sijoittamisessa otettava huomioon rakennusviraston ja rakennusvalvontaviraston kanssa yhteistyössä valmistellut ohjeet "Ulkomainoslaitteiden sijoittaminen Hel-

18.02.2016

singissä", Katutilaan sijoitettavat ulkomainoslaitteet, sijoitusehdot" (16.6.2011) ja "Ulkomainoslaitteet, sijoittamisperiaatteet" (22.5.2007).

Tarjotakseen tarvittavan palvelutason kaupunkipyöräpalvelun on alusta lähtien oltava riittävän laaja. Hankesuunnitelmassa esitetään, että Helsingin kaupunki hankkii 150 pyöräaseman ja 1500 pyörän palvelun, jonka kustannusennuste on enintään 4,95 miljoonaa euroa. Jos päätös saadaan toukokuussa 2014, voitaisiin ensimmäiset 50 asemaa ja 500 pyörää ottaa käyttöön vuonna 2015. Pidemmällä aikavälillä tavoitteena on ulottaa palvelu Munkkiniemeen, Pasilaan ja Kumpulaan asti niin, että vuonna 2018 asemia olisi 150 ja pyöriä 1 500.

Hankesuunnitelmassa on esitetty Helsingin keskusta-alueelle toiminnallisesti laadukas kaupunkipyöräasemien verkosto, joka on suunniteltu yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, rakennusviraston, rakennusvalvontaviraston ja liikennelaitoksen kesken. Kaupunkisuunnitteluvirasto on valmis osallistumaan kaupunkipyöräpalvelun kehittämiseen päivitetyn hankesuunnitelman mukaisesti.

Käsittely

29.04.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Ville Lehmuskoski: Esittelijän muutos toiseksi viimeiseen kappaleeseen koskien toisen vaiheen vuoden 2018 pyöräasemien määrää:

"Tarjotakseen tarvittavan palvelutason kaupunkipyöräpalvelun on alusta lähtien oltava riittävän laaja. Hankesuunnitelmassa esitetään, että Helsingin kaupunki hankkii 150 pyöräaseman ja 1500 pyörän palvelun, jonka kustannusennuste on enintään 4,95 miljoonaa euroa. Jos päätös saadaan toukokuussa 2014, voitaisiin ensimmäiset 50 asemaa ja 500 pyörää ottaa käyttöön vuonna 2015. Pidemmällä aikavälillä tavoitteena on ulottaa palvelu Munkkiniemeen, Pasilaan ja Kumpulaan asti niin, että vuonna 2018 asemia olisi 150 ja pyöriä 1 500."

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Leena Silfverberg, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37091
leena.silfverberg(a)hel.fi
Taneli Nissinen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37447
taneli.nissinen(a)hel.fi

§ 29

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan lausunto koskien Tuomas Rantasen toivomuspontta Raide-Jokerin rahoituksen aikaistamisesta

HEL 2015-013477 T 00 00 03

Lausunto

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Raide-Jokerin hankesuunnitelmatilanne

Raide-Jokeri on Helsingin Itäkeskuksen ja Espoon Keilaniemen välille suunniteltu pikaraitiolinja. Linjan alustava yleissuunnitelma valmistui vuonna 2009. Helsingin ja Espoon kaupungit sekä HSL ovat valmistelleet Raide-Jokerin hankesuunnitelmaa vuoden 2014 lopulta saakka. Hankesuunnitelman vetovastuu on ollut Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastossa ja työn ohjaamiseen ovat osallistuneet HKL, HSL ja Espoon kaupunki sekä Uudenmaan ELY-keskus. Raide-Jokerin hankesuunnitelman ovat laatineet Ramboll ja WSP Finland.

Hankesuunnitelmassa laadittiin suunnitelma Raide-Jokerin toteuttamiseksi valitulla linjauksella Espoon Keilaniemen, Leppävaaran, Pitäjämäen, Maunulan, Oulunkylän ja Viikin kautta Itäkeskukseen. Suunnitelmassa pyrittiin löytämään paras ratkaisu pikaraitiotien toteuttamiseksi ja Raide-Jokeri sijoitettiin pääosin omalla väylällään kulkeväksi. Hankesuunnitelmassa laadittiin myös suunnitelma ratasähköistyksen toteuttamiseksi sekä alustava suunnitelma Raide-Jokerin varikkojen toteuttamiseksi. Laadituille suunnitelmille laskettiin kustannusarvio. Lisäksi arvioitiin Raide-Jokerin operoinnin vaatimuksia kalustolle sekä erilaisia ope-
rointimalleja.

Hankesuunnitelman yhteydessä laadittiin myös Raide-Jokerin hankearviointi sekä laskelma Raide-Jokerin kaupunkitaloudellisista vaikutuksista. Raide-Jokerin hankesuunnitelma on tarkoitus tuoda samanaikaisesti päätettäväksi Helsingin ja Espoon eri hallintokuntiin kevään 2016 aikana.

Raide-Jokerin budjetointi talousarviossa 2016 ja taloussuunnitelmassa 2016-2018

HKL:n johtokunta päätti HKL:n talousarviosta 2016 ja taloussuunnitelmasta 2016-2018 kokouksessaan 13.8.2015. Esitys sisälsi HKL:n investointisuunnitelman vuosille 2016-2025, jossa Raide-Jokerin rakentamiseen varattiin 94 milj. euroa vuosille 2016-2022. Lisäksi Raide-Joke-

18.02.2016

ria varten tarvittavaan vaunukalustoon budjetoitiin 105 milj. euroa ja varikkoon 24 milj. euroa. Investointien ajoitus tehtiin niin, että Raide-Jokerin liikennöinti olisi voinut alkaa vuonna 2023.

Valtuuston hyväksymässä talousarviossa 2016 ja taloussuunnitelmassa 2016-2018, joka sisältää liitetietona HKL:n 10 vuoden investointisuunnitelman, Raide-Jokeriin varattuja investointeja siirrettiin neljällä vuodella eteenpäin. Investointien siirtäminen eteenpäin tarkoittaisi liikenteen aloituksen siirtymistä 2020-luvun loppupuolella.

Raide-Jokerin budjetointi talousarviossa 2017 ja taloussuunnitelmassa 2017-2019

Talousarvioaikataulun mukaan valtuusto hyväksyy Helsingin kaupungin talousarvion 2017 ja taloussuunnitelman 2017-2019 marraskuussa 2016. HKL:n talousarvioluonnos tuodaan johtokunnalle tiedoksi keväällä 2016 ja johtokunta päättää HKL:n talousarviosta elokuussa 2016.

Talousarvioon kuuluvaa HKL:n 10 vuoden investointisuunnitelmaa (2017-2026) valmistellaan alkuvuoden aikana. Valmistelua koordinoidaan kaupunginkanslian vetämässä liikennehankkeiden ohjausryhmässä, jossa on edustus kaupunginkanslian lisäksi muiden muassa HKL:stä, HKR:stä, kaupunkisuunnitteluvirastosta, kiinteistövirastosta ja HSL:stä.

Tammikuun 2016 lopussa valtion taholta on julkisuudessa kerrottu, että valtio on valmis osallistumaan Raide-Jokerin rahoittamiseen jo vuosina 2017-2019, mikä tarkoittaisi Raide-Jokerin toteuttamista nopeammalla aikataululla kuin kaupungin talousarviossa 2016 ja taloussuunnitelmassa 2016-2018 on varauduttu.

HKL on selvittämässä, kuinka nopealla aikataululla Raide-Jokerin rakentaminen olisi mahdollista toteuttaa. HKL pyrkii yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, rakennusviraston ja kaupunginkanslian kanssa laatimaan investointisuunnitelman vuosille 2017-2026 niin, että Raide-Jokerin rakentaminen mahdollistuisi nopeammalla aikataululla. Myös muita HKL:n isoimpien investointihankkeiden aikatauluja tullaan tarkastelemaan alkuvuoden aikana, ja mahdollisuuksien mukaan muita hankkeita tullaan siirtämään investointisuunnitelmassa eteenpäin investointiohjelman tasapainottamiseksi.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Karoliina Rajakallio, yksikön johtaja, puhelin: 310
karoliina.rajakallio(a)hel.fi

18.02.2016

TJ/3

Liitteet

1 Rantasen ponsi.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Karoliina Rajakallio, yksikön johtaja, puhelin: 310
karoliina.rajakallio(a)hel.fi

Liitteet

1 Rantasen ponsi.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.02.2016

TJ/4

§ 30

Katsaus HKL:n tavoiteohjelmatyöhön

HEL 2015-013621 T 00 01 01

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi asiasta saamansa informaation.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kokouksessaan 16.12.2015 johtokunta päätti vahvistaa HKL:n tavoiteohjelman 2016-2024 perustaksi tavoitetilan 2024, perustehtävän, arvoperustan ja lupaukset asiakkaille, omistajalle ja kumppaneille. Lisäksi johtokunta kehotti liikennelaitosta valmistelemaan tavoiteohjelman perustaan tukeutuen strategiset tavoitteet sekä näitä täsmentävät mittarit ja toimenpidekokonaisuudet niin, että ne tuodaan johtokuntaan vahvistettavaksi alkuvuonna 2016.

Tavoiteohjelman valmistelu on tammi-helmikuussa jatkunut mm. henkilöstötyöpajojen, ulkoisten sidosryhmien seminaarien, laajennetun johtoryhmän seminaarin ja ns. sisäisen haastajapajan muodossa. Strategisten painopistevalintojen ja tavoitteiden valmistelu on luonnosvaiheessa.

Tavoiteohjelman valmistelun tilannetta selostetaan johtokunnalle kokouksessa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 16.12.2015 § 216

HEL 2015-013621 T 00 01 01

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) päätti vahvistaa HKL:n tavoiteohjelman 2016 - 2024 perustaksi esityslistan liitteen mukaiset:

- tavoitetila 2024
- perustehtävä
- arvoperusta
- lupaus asiakkaille, omistajalle ja kumppaneille.

Lisäksi johtokunta päätti kehottaa liikennelaitosta valmistelemaan tavoiteohjelman perustaan tukeutuen strategiset tavoitteet sekä näitä täsmentävät mittarit ja toimenpidekokonaisuudet niin, että ne tuodaan johtokuntaan vahvistettavaksi alkuvuonna 2016.

Käsittely

16.12.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos: Muutetaan Esittelijän perusteluissa jakson "Tavoitetila 2024" toinen kappale kuulumaan seuraavasti:

HKL on luova ja aktiivinen liikkumisen kehittäjä. HKL on vahvistanut paikkansa kaupunkilaisten sydämissä asiakaslähtöisenä, turvallisena ja luotettavana esteettömien liikkumispalveluiden toteuttajana. Arki HKL:n kanssa on helppoa.

Vastaava muutos tehdään esityslistan liitteeseen "HKL tavoiteohjelma 2016-2024 (1. osa)".

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

18.02.2016

TJ/4

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

§ 31

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan lausunto Helsingin yleiskaavasta

HEL 2015-012598 T 10 03 02 00

Lausunto

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon Helsingin yleiskaavasta:

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta antaa lausunnon Helsingin yleiskaavan ehdotuksesta, ja toteaa, että laadittu kaavaehdotus on etenkin raideliikenteen kehittämisen kannalta merkittävä. HKL:n mielestä kaavaehdotus on perusteltu ja sen toteutuminen mahdollistaa Helsingin kasvun sekä sen aiheuttaman liikkumisen tarpeiden toteutumisen kustannustehokkaalla ja kaupungin strategiaohjelman valintoja toteuttavalla tavalla. Kaupunkitilan tiivistäminen raideliikenteen solmukohtissa ja bulevardisoinnilla sekä liikkumisen painopisteen siirtäminen entistä vahvemmin joukkoliikenteen sekä kävelyn ja pyöräilyn suuntaan ovat edellytys Helsingin kestäväälle kasvulle ja liikennejärjestelmän toimivuudelle. Koska kaavaehdotus ei sisällä joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen toteutuksen näkökulmasta muutoksia suhteessa aiempaan kaavaluonnokseen, on lausunto saman sisältöinen, kuin 26.2.2015 johtokunnan antama lausunto koskien Helsingin yleiskaavaluonnosta (HEL 2012-012586 T 10 03 02 00).

HKL:llä Helsingin metro- ja raitioliikenteen tuottajana sekä asema- ja ratainfrastruktuurin omistajana on merkittävä rooli raideliikenteen ympäristön houkuttelevuuden ja sitä kautta tiivistämisen onnistumisen varmistajana. HKL haluaa myös osaltaan varmistaa kävelyn ja pyöräilyn sekä muiden kestävien liikennemuotojen kehittymisen Helsingissä. Yleiskaavan raideliikenneverkon toteutuminen tarkoittaisi Helsingin raitioliikenneverkon moninkertaistumista nykyiseen verrattuna.

Runkolinjamaisten raitioteiden toteutuminen edellyttää muutosta siihen tapaan, jolla raitioteitä on viime vuosikymmeninä Helsingissä suunniteltu ja toteutettu: Raitioliikenteelle on varattava nykyistä enemmän tilaa katutilassa ja sen toimintaympäristö on muutenkin suunniteltava siten, että se palvelee tavoitettua nopeana yhteytenä. Tämä aiheuttaa myös vastaavia muutostarpeita nykyiselle raitiotieverkolle. Laajeneva raitiotiejärjestelmä tarvitsee lisäksi uusia varikoita, joiden tarvitsemaan tilaan tulee kaavoituksessa jatkossa varautua.

18.02.2016

Johtokunta pitää tärkeänä, että investointien ja kaupungin budjetin suunnittelussa kaupunkiraideliikenteen osalta huomioidaan riittävät ja oikea-aikaiset investoinnit, jotta yleiskaavan rakentamismahdollisuudet toteutuvat odotetulla tavalla. Yleiskaavan toteutuksen ohjelmointi ja asemakaavoituksen vaiheistus on tärkeää, jotta kyetään paremmin ennakoidaan ja suunnittelemaan kaupungin liikenneverkkoa kustannustehokkaasti ja oikea-aikaisesti uusille ja tiivistettäville alueille.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Karoliina Rajakallio, yksikön johtaja, puhelin: 310
karoliina.rajakallio(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Karoliina Rajakallio, yksikön johtaja, puhelin: 310
karoliina.rajakallio(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 32

Liikennelaitos – liikelaitoksen johtokunnan lausunto Malmin lentokenttäalueen kaavarungosta

HEL 2011-005466 T 10 03 02 00

Lausunto

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Markus Keisala, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 35838
markus.keisala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päättää antaa seuraavan lausunnon kaupunkisuunnitteluvirastolle Malmin lentokenttäalueen kaavarungosta.

HKL on tyytyväinen kaavarungon lähtökohtiin, joissa mainitaan mm., että lentokenttäalueen tultua rakennetuksi liikkuminen tukeutuu ensisijaisesti kestäviin kulkumuotoihin ja toissijaisesti auton käyttöön. HKL näkee myös hyväksi, että maankäytön painopisteet ovat aiemmin lausutun mukaisesti pysäkkien yhteydessä sekä että pysäkkien välistä mitoitusta noudatetaan. Oleellista on hyvä saavutettavuus joukkoliikenteen käytössä.

Joukkoliikenteen osalta tavoitteena on, että joukkoliikenne on sujuvaa sekä helppokäyttöistä, ja että niin Raide-Jokeri 2 kuin Lahdenväylän suuntainen raitiotie Viikin kautta lentokentän läpi pohjoiseen kulkevat raiteilla lopputilanteessa.

Aiempaan HKL:n antamaan lausuntoon viitaten tulee kaavarungon mukaisesti raitiotiet sijoittaa alueella siten, että niiden reitit muodostuvat suoriksi, nopeasti liikennöitäviksi ja selkeiksi. Erityisesti linjojen haarautumiskohdat ovat selkeitä painotettavia kohteita. Raitiotien tulee kulkea omalla, muusta liikenteestä erotellulla väylällä sujuvan ja luotettavan liikennöinnin häiriöttömyyden varmistamiseksi sekä sen varmistamiseksi

si, että tehtyä mallinnusta (Helmet 2.1-malliin vuodelle 2040 v1L) matka-aikojen osalta voidaan pitää liikennöinnin lähtökohtana.

HKL varautuu investointisuunnitelmassaan Malmin lentokenttäalueen edellyttämien raitiotieyhteyksien toteuttamiseen myöhemmin muiden muassa yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston ja kaupunginkanslian kanssa sovittavalla tavalla.

Esittelijän perustelut

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt HKL:ltä lausuntoa Malmin lentokenttäalueen kaavarunkoon. Kaavarungossa esitetään yleispiirteisään alueen kortteli- ja viherrakenne, liikennetkaisu sekä palveluiden ja virkistysmahdollisuuksien järjestäminen. Alueen asemakaavoitus on tarkoitus toteuttaa vaiheittain siten, että alueen ensimmäisten osien rakentaminen voisi alkaa noin vuonna 2020. Koko alueen toteuttamisen arvioidaan kestävän noin 25–30 vuotta.

Malmin lentokentälle ja sitä ympäröiville alueille suunnitellaan uutta kaupunginosaa noin 25 000 asukkaalle. Alueen joukkoliikennetkaisu perustuu uuden yleiskaavan mukaisen liikennejärjestelmän mukaisesti raitioliikenteeseen – poikittaiseen Raide-Jokeri 2 -yhteyteen ja kanta-kaupungista Viikin kautta lentokentän alueen läpi pohjoiseen kulkevaan pikaraitiotiehen. Joukkoliikenteellä on merkittävin rooli tavoitteessa yhdistää koillisen Helsingin kaupunkirakennetta. Malmin lentokentän alueesta suunnitellaan uuden helsinkiläisen tiiviin ja kestävän kaupunkirakenteen mallialue.

Malmin lentokentän alueen joukkoliikenne perustuu kahteen runkolinjaan. Jokeri 2 jatkuu Malmin lentokentän alueelle rakentuvasta kaupunginosasta lännen suuntaan Malmin keskustaan. Itään päin Jokeri 2 suuntautuu Malmin lentokentältä Lahdenväylälle rakennettavan uuden eritasoliittymän kautta Kivikkoon ja edelleen Kontulaan. Säteittäinen Malmin lentokentän poikki kulkeva raitiotieyhteys suuntautuu kantakaupungista Jakomäkeen. Helsingin keskustaan tulevan runkolinjan nopeuteen vaikuttaa muun muassa suunnitteilla olevan Hämeentien liikennesuunnitelman toteutuminen. Poikittainen yhteys mahdollistaa vaihtoyhteydet raskaan raideliikenteen verkkoon. Pikaraitiotiet ovat osa uuden yleiskaavan mukaista koko kaupungin kattavaa pikaraitiotieverkkoa, ja siten tarjoavat vaihdollisia yhteyksiä myös muualle seudulle. Lisäksi aluetta palvelevat täydentävillä bussilinjoilla. Nopein yhteys Malmilta Helsingin keskustaan muodostunee Raide-Jokeri 2:n ja lähijunan vaihtoyhteydestä.

Valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa on Helsingin osalta erityiskysymyksiä, joissa todetaan esimerkiksi asuntotuotannon turvaaminen

riittävällä tonttimaalla. Niiden mukaan Helsingin seudulla tulee myös edistää joukkoliikenteeseen, erityisesti raideliikenteeseen tukeutuvaa ja eheytyvää yhdyskuntarakennetta. Malmin lentokenttäalueen kaavarunko tukee tätä tavoitetta.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Markus Keisala, kehittämisspällikkö, puhelin: 310 35838
markus.keisala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 08.12.2015 § 387

HEL 2011-005466 T 10 03 02 00

Ksv 4844_1, karttaruudut 681501-03, 682501-03, 683501-03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- hyväksyä 1.12.2015 päivätyn Malmin lentokentän alueen kaavarungon jatkossa laadittavien asemakaavojen, asemakaavamuutosten ja poikkeamispäätösten pohjaksi
- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää kaavarungosta tarvittavat lausunnot
- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja saatuihin kannanottoihin.

Käsittely

08.12.2015 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Tom Packalén: Palautusesitys:

Kaupunkisuunnittelulautakunta palauttaa asian valmisteluun selvittääkseen vaihtoehdon, jossa lentokenttää käyttävien koneiden melurajoitusta kiristämällä lentomelualuetta voidaan merkittävästi pienentää ja len-

18.02.2016

tokenttä säilyttää yksikiitorataisena. Samalla selvitetään mahdollisuus toteuttaa alueen muu täydennysrakentaminen merkittävästi nykyistä suuremmalla tonttitehokkuudella, jotta tuleva poikittaisraideyhteys pystytään hyödyntämään täysimääräisesti.

Palautusehdotus raukesi kannattamattomana.

Tom Packalén: Eriävä mielipide:

Asiaa valmistelleet virkamiehet ovat esittäneet, ettei Malmin lentoasema voitaisi säilyttää yksikiitorataisena (18/36) siten, että kiitotie 09/27 poistuisi ja lentoaseman länsi- ja itäpuoli rakennettaisiin tehokkaasti, lentomeluun vedoten. Kunnollisia melumittauksia ei kuitenkaan ole tehty ainakaan 2000-luvulla ja edellinen mittaustulos osoitti, ettei Malmin lentokentän toiminta häiritse merkittävästi asukkaita. Ympäristökeskuksen vuosina 2007-2008 tekemässä asukaskyselyssä alueen asukkaat pitivät Malmin lentoasemaa hiljaisena alueena. Alueen taustamelusta merkittävä osa tulee jo nyt Lahdenväylästä ja tämä häiritsee asukkaita. Lentomelusta merkittävää on lähinnä Helsinki-Vantaalle laskeutuvista isommista koneista aiheutuva ajoittainen meluhaitta.

Uusi selvitys olisi tarpeen, koska ilmailuteknologia on kehittynyt merkittävästi ja uudet pienkoneet ovat todella hiljaisia esimerkiksi 30 vuotta vanhaan kalustoon verrattuna. Kun korvaavaa paikkaa harrastusilmailulle ja lentokoulutukselle ei ole pääkaupunkiseudulla osoitettavissa, päätösten tekeminen huolellisen valmistelun pohjalta ajantasaiseen tietoon perustuen on erityisen tärkeää. Lentomelua pystytään vähentämään nykyisestä asettamalla rajoituksia kentällä käytettävälle kalustolle sekä vuorokaudenajoille, joilla kentältä operoidaan. Esimerkkinä onnistuneesti toteutetusta kaupunkikentästä, jossa sovelletaan tiukkoja melurajoituksia, on esimerkiksi London City Airport.

Ilmailutoiminta ja asuminen voidaan sovittaa yhteen, jos vain poliittista tahtoa löytyy. Tässä tapauksessa mahdollisuutta toimintojen yhteensovittamiseen sekä ilmailukoulutuksen ja -harrastuksen tulevaisuuden pääkaupunkiseudulla turvaamista ei edes haluttu selvittää. Kevytilmailun alasajo pääkaupunkiseudulla on valitettava päätös, joka ei perustu välttämättömyyteen eikä päätöstä tehty asianmukaiseen tai ajantasaiseen tietoon perustuen.

01.12.2015 Pöydälle

18.02.2016

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Tuomas Hakala, projektipäällikkö, puhelin: 310 37205
tuomas.hakala(a)hel.fi

Helena Färkkilä-Korjus, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37325

helena.farkkila-korjus(a)hel.fi

Valtteri Heinonen, arkkitehti, puhelin: 310 64795

valtteri.heinonen(a)hel.fi

Jouni Heinänen, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37257

jouni.heinanan(a)hel.fi

Mikko Juvonen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37252

mikko.juvonen(a)hel.fi

Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37250

kaarina.laakso(a)hel.fi

Anna Pätynen, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37110

anna.patynen(a)hel.fi

Peik Salonen, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37248

peik.salonen(a)hel.fi

Crista Toivola, arkkitehti, puhelin: 310 37334

crista.toivola(a)hel.fi

Topi Vuorio, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37193

topi.vuorio(a)hel.fi

Opetusvirasto Opetustoimen johtaja 30.10.2015

HEL 2011-005466 T 10 03 02 00

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää opetustoimen kannanottoa Malmin lentokentän alueen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä kaavarungosta.

Kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistellaan kaavarunkoa Malmin lentokentälle ja sitä ympäröiville lähialueille. Tavoitteena on, että alueesta tulee kaupunkirakenteeltaan monipuolinen koillisen Helsingin kaupunginosa palveluineen ja työpaikkoineen. Kerrostalojen lisäksi alueelle suunnitellaan pien- ja rivitaloja sekä muita asumisratkaisuja. Malmin lentokentän alue on tarkoitus liittää tiiviisti ympäröiviin Suurmetsäntien ja Tattarinharjuntien pohjoispuolisiin alueisiin sekä Fallkullan alueeseen, Malmin keskustaan, Tapanilaan, Kontulaan, Viikkiin ja Pukinmäkeen. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 310 ha.

Alueen joukkoliikennematkaisu perustuu raitioliikenteen kahteen runkolinjaan. Näistä toinen on nopea raitiotieyhteys Helsingin keskustaan ja

18.02.2016

toinen nopea poikittainen yhteys Raide-Jokeri 2, joka yhdistää lentokenttäalueen aluksi vähintään Malmin asemalle ja Kontulaan/Vuosareen. Alue suunnitellaan noin 25 000:lle asukkaalle. Rakentamisen arvioidaan kestävän noin 25 vuotta ja alkavan noin vuonna 2020. Alueelle laaditaan erillinen palveluverkkoselvitys.

Opetustoimi toteaa, että alueelle suunniteltu asukasmäärä tuottaa noin 2900 oppilaspaikkaa luokka-asteilla 1-9. Osa oppilaista tulee olemaan ruotsinkielisiä, mikä lisää lähialueen ruotsinkielisen ala-asteen koulu kiinteistön laajennusmahdollisuuden tai uuden koulutontin tarvetta alueelle. Suomenkielisen perusopetuksen osalta koulutonttien määrään, sijoitukseen ja mitoitukseen vaikuttaa ympäröivän kouluverkon käytävissä olevat oppilaspaikat ja Hietakummun ala-asteen ja muiden lähialueiden koulu kiinteistöjen laajennusmahdollisuudet. Myös lukion osalta tulee selvittää Medialukion laajennusmahdollisuus ja opiskelijamäärän kasvun vaikutus kaupungin lukioiden tilatarpeisiin. Lisäksi peruskoulujen osalta on otettava huomioon toimintojen edellyttämä pihalue ja lasten kouluun tuomisesta ja viemisestä aiheutuva päivittäinen saattoliikenne. Koulutilojen iltaja vapaa-ajankäyttö sekä tilojen yhteiskäyttö muiden hallintokuntien kanssa tarkoittaa, että koulutilat ja pihat ovat iltaisin ja viikonloppuisin asukkaiden käytössä. Lisäksi opetustoimi toivoo, että koulujen väestönsuojatilat sijoitettaisiin mahdollisiin alueellisiin yhteissuojiin.

Alueelle on esitetty kaksi julkisten palvelujen ja hallinnon aluetta olevaa tonttia koulun mahdolliseksi sijoituspaikaksi ja kaksi tonttia alueellista päiväkotia varten.

Kaavarunkoluonnoksen selostuksessa todetaan, että mikäli tulee tarve sijoittaa julkisia palveluita muualle, kuin niille osoitetuille alueille, se on kaavarungon puitteissa täysin mahdollista.

Kaavarunkoluonnoksen tavoitteet vastaavat opetusviraston tämänhetkisiä tarpeita edellä mainituin painotuksin. Koulujen mitoitusta ja rakentamisen ajoitusta tarkennetaan palveluverkkoselvityksessä ja alueen rakentumisen edetessä ottaen huomioon lähialueiden oppilasmäärän kehitys.

Lisätiedot

Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

Asuntotuotantotoimisto 13.10.2015

HEL 2011-005466 T 10 03 02 00

18.02.2016

Malmin lentokentälle ja sitä ympäröiville alueille suunniteltava noin 25 000 asukkaan uusi kaupunginosa täydentää merkittäväällä tavalla tulevaisuudessa kaupungin tonttitarjontaa.

ATT pitää hyvänä, että alueelle suunnitellaan myös tehokasta kerrostalorakentamista, ja että kerrostaloalueilla lähtökohtaisena kerroslukuna on pidetty kuutta kerrosta.

Maaperän rakentamiskelpoisuus ja mahdolliset haitta-aineet tulisi tutkia jo kaavoitusvaiheessa erityisellä huolella, alueen historia huomioiden. Malmin alue voisi toimia pilottialueena pohjatutkimusten aikaistamisessa ja arvioida siitä saatavat hyödyt hankkeiden sujuvalle etenemiselle. Nykyisin tavanomainen kaavoituksen yhteydessä tehtävä pohjatutkimus on osoittautunut väliin riittämättömäksi ja pohjatutkimusten kattavuutta kaavoituksessa tulisi kehittää.

Alueelle suunnitellaan otettavaksi käyttöön taiteen prosenttiperiaatetta. ATT ehdottaa, että pohjatutkimuspilottihengessä prosenttiperiaatetta kehitetään Malmin alueella esimerkiksi niin, että kerrosneliometriä kohden rakennuttajilta kerätään kymmenen euron (sis alv) maksu, josta puolet ohjattaisiin kaavavaiheen nykyistä käytäntöä huomattavasti kattavampiin pohjatutkimuksiin ja puolet aluetaitteeseen. Hankkeille ennakoon määrätyissä kustannuksissa tulee huomioida, ettei kustannuksia saa tarpeettomasti korottaa, ettei etenkin ARA-hankkeiden toteuttaminen vaarantuisi.

Kaavavaiheen kattavimmat pohjatutkimukset eivät poista rakennusvaiheessa tarvittavia lisäpohjatutkimuksia, mutta voisivat auttaa välttämään myöhempien vaiheiden viivytyksiä ja lisäkustannuksia aiheuttavia ”yllätyksiä” maaperässä. Malmin alueella pohjaolosuhteet tiedetään vaativiksi, pohjavesi on ylhäällä ja myös täyttöjä on tehty. Maaperäolosuhteiden kustannuksia kohottavat vaikutukset asuntorakentamiseen tulisi jo kaavavaiheessa minimoida.

Kaavarungossa mainitaan puurakentamisen edistäminen, mikä on positiivinen asia puurakentamisen kehittämiseksi, mutta sen ei tulisi pakottaa puun käyttöön esimerkiksi runkorakenteena. Sama asia koskee kattojen toteuttamista kategorisesti viherkattoina.

Tavoite pysäköintikustannusten alentamisesta eri keinoin on ATT:n mielestä kannatettava.

Lisätiedot

Seidi Kivisyryjä, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 32331
seidi.kivisyryja(a)att.hel.fi

Kaupunginkirjasto 12.10.2015

HEL 2011-005466 T 10 03 02 00

Kaupunkisuunnitteluvirasto valmistelee Malmin lentokentän alueen kaavarunkoa yhdessä kaupunkilaisten kanssa. Kaavarunko toimii alueen asemakaavoituksen lähtökohtana.

Kaupunginkirjastolla ei ole tilasuunnitelmia kaavoitetulle alueelle. Lähin aluetta palveleva kirjasto sijaitsee Malmitalossa. Nykyisellään Malmin kirjasto ei kykene palvelemaan asukasmäärältään kasvavaa aluetta. Asemakaavan toteutuessa kirjaston tiloja tulisi laajentaa Malmitalon sisäisin järjestelyin.

Lisätiedot

Saara Ihamäki, kirjastotoimen apulaisjohtaja, puhelin: 310 85503
saara.ihamaki(a)hel.fi

Rakennusvirasto 9.10.2015

HEL 2011-005466 T 10 03 02 00

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1219-00/15 sekä Malmin lentokentän alueen kaavarungosta 12.10.2015 mennessä.

Malmin lentokentälle ja sitä ympäröiville alueille suunnitellaan uutta kaupunginosaa noin 25 000 asukkaalle. Alueelle laaditaan kaavarunko, jossa määritellään hankkeen tavoitteet sekä merkittävimmät suunnittelun linjaukset, kuten kortteli- ja viherrakenne sekä liikennejärjestelyt. Kaavarunko toimii alueen asemakaavoituksen lähtökohtana.

Malmin lentokentän alueella on suuri vaikutus Longinojaan sekä rakentamisen aikana että alueen valmistuttua. Alueen suunnittelun ja rakentamisen aikana on panostettava siihen, että Longinojan vedenlaatu pysyy samana ja lopputilanteessa veden hydrologinen ja ekologinen laatu paranee nykyisestä.

Viherrakenteen suunnittelussa tärkeintä on riittävät tilavaraukset ja alueiden kytkeytyneisyys. Tällä pyritään turvaamaan viherverkoston toimivuus myös ekologisesta näkökulmasta sekä suunnittelualueen sisäl-

18.02.2016

lä, että yhteyksissä suunnittelualueen ulkopuolelle. Longinojan ympäristöön pitäisi jättää vapaata, joka mahdollistaa Longinojan ympäristön kehittämisen myös tulevaisuudessa.

Alueen rakentuminen kestää pitkään, arvioiden mukaan noin 25 vuotta. Alueen toteutusjärjestystä suunniteltaessa tulee kiinnittää huomiota huilavesien johtamiseen ja ekologisten yhteyksien toimimiseen myös rakentamisen aikana.

Suunnittelualueen eteläpäädyssä sijaitsee Malmin lumen vastaanotto-paikka, joka palvelee koko Koillisen-Helsingin aluetta. Korvaava lumen vastaanottopaikka tulee osoittaa tämän kaavarunkotyön yhteydessä ennen tarkempaa asemakaavasuunnittelua. Korvaavan lumen vastaanottopaikan tulee olla mitoitukseltaan riittävä vastaanottamaan nykytilanteen lisäksi myös suunnittelualueen lumet. Korvaava lumen vastaanottopaikka tulee olla käyttövalmis ennen nykyisen paikan poistumista käytöstä.

Rakennusvirasto esittää, että kaavarunkotyön yhteydessä tai sen jälkeen käynnistetään kaupunkisuunnitteluviraston ja rakennusviraston yhteinen viheralueiden yleissuunnittelu ja katualueiden periaatesuunnittelu tarkemman asemakaavoitustyön pohjaksi.

Lisätiedonantajat ovat yhteyshenkilöt kaavarunkotyössä ja jatkosuunnittelussa. Rakennusviraston muitakin asiantuntijoita on mahdollista hyödyntää jatkosuunnittelutyössä.

Lisätiedot

Anni Tirri, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38955
petri.arponen(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 8.10.2015

HEL 2011-005466 T 10 03 02 00

Geotekniikan osalta jatkosuunnittelussa tarkastellaan mm. eri pohjanvahvistusmenetelmiä, joilla mahdollistetaan alueen yleistasauksen nosto sekä arvioidaan nykyiselle liikennekoulutusalueelle sijoittuneen vanhan täyttöalueen rakennettavuutta. Lisäksi alueelle laaditaan alueellinen pohjaveden hallintasuunnitelma, jossa huomioidaan rakentamisen vaikutukset myös alueen lähiympäristöön, erityisesti Tattarisuon orsiveiteen.

18.02.2016

Lisätiedot

Markku Savolainen, projektipäällikkö, puhelin: 310 71368
markku.savolainen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 6.10.2015

HEL 2011-005466 T 10 03 02 00

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 12.8.2015

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Malmin lentokentän alueen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä kaavarungosta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa seuraavan lausunnon.

Malmin lentokentälle ja sitä ympäröiville alueille suunnitellaan uutta kaupunginosaa noin 25 000 asukkaalle. Tavoitteena on vahvistaa koko koillista Helsinkiä liittämällä Malmin lentokentän alue tiiviisti ympäröiviin alueisiin - Malmin keskustaan, Jakomäkeen, Tattarisuohon, Kivikon ulkoilupuistoon ja edelleen Viikki-Kivikon vihersormeen, Kontulaan, Viikkiin, Pukinmäkeen ja Tapanilaan. Kaavarunko toimii alueen asemakaavoituksen lähtökohtana.

Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa (YM 30.10.2014) Malmin lentoasema kiitoratoineen on merkitty valtakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristönä (RKY-2009). Fallkullan alue ja suunnittelualueen pohjoispuoliset Aurinkomäen maisemapellot on merkitty Yleiskaava 2002:ssa kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti tai maisemakulttuurin kannalta merkittäviksi alueiksi.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetään, että Malmin alueen virkistys- ja ulkoilumahdollisuuksien parantaminen ja monipuolistaminen ovat tärkeitä suunnittelun tavoitteita. Viherrakennetta suunnitellaan huomioiden nykyiset virkistysverkostot ja luontokohteet. Nykyistä, lentokenttää kiertävää ulkoilureittiä kehitetään yhtenäisenä kokonaisuutena. Uusia virkistysyhteyksiä on suunnitteilla esimerkiksi Fallkullan ja terminaalirakennuksen sekä lentokentän alueen ja Kivikon ulkoilupuiston välille.

Kaavarungon selostuksessa todetaan tavoitteena olevasta kaupunkikuvasta seuraavaa: "Malmin lentokentän alueesta suunnitellaan kaupunkikuvaltaan monimuotoinen ja vaihteleva 2020-luvun uusi kaupunginosa. Kaupunkikuvaa sitoo yhtenäinen, korkeatasoisesti toteutettu puisto-

verkosto sekä lentoasemarakennuksen, lentokonehallin ja muiden alueen historiaa esille tuovien elementtien korostaminen.”

Lähtökohdista kulttuuriympäristön näkökulmasta kerrotaan mm., että suunnittelussa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön ominaispiirteiden vaaliminen, sen kokonaisuus ja identiteetti, ja turvata tärkeimpien maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen sovittaen niitä yhteen uuden maankäyttöratkaisun kanssa. Lentoaseman terminaalirakennus ja lentokonehalli suojellaan asemakaavalla ja Fallkullan tilan alue säilyy virkistys- ja opetuskäytössä.

Kaupunginmuseon lausunto:

Malmin lentokenttä:

Malmin lentokenttä on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu ympäristö (RKY 2009). Lentokenttä on myös listattu kansainvälisen World Monument Fundin uhanalaisten kulttuuriympäristöjen joukkoon. Lisäksi se on Europa Nostra Finlandin 2015 listaama Suomen uhanalaisin kulttuuriperintökohde.

Lentoasema valmistui toimintakuntoon joulukuussa 1936, avajaisia vietettiin 1938. Kentällä on merkittävä historia siviili-, sotilaskenttänä ja heti sodan jälkeen valvontakomission käyttöön ottamana kenttänä. Malmin merkitys kansainvälisenä lentoasemana väheni, kun yhä suurempien lentokoneiden edellyttämät kiitoradat valmistuivat Vantaalle Seutu- laan olympiavuonna 1952.

Kohdetta kuvataan mm. seuraavasti RKY-2009 luettelossa: ”Malmin lentoasema on pääkaupunkiseudun ensimmäinen siviililentoliikenteen maalentoasema, joka on yhdistänyt maamme kansainväliseen lentoliikenteeseen. Malmin lentoasema on rakennushallituksen toteuttamaa dynaamista ja funktionaalista rakentamista – kuin symbolina lentämisen ennakkoluulottomuudelle. Terminaali on kansainvälisestikin arvioiden harvinaisen hyvin alkuperäisessä asussa ja käytössä säilynyt 1930-luvun lentoasemarakennus.

Malmin lentoasema on valittu kansainvälisen DOCOMOMO-järjestön hyväksymään valikoimaan suomalaisen modernismin merkkiteoksia 1920-luvun lopulta 1970-luvulle.”

Helsingin kaupunginmuseo, Keski-Uudenmaan maakuntamuseo korostaa, että ainoa tapa varmistaa Malmin lentokenttään liittyvien arvojen säilyminen, olisi lentoasemakäytön jatkuminen. RKY-2009 rajausta pitää sisällään koko lentokentän alueen. Paikalle esitetty laajamittainen rakentaminen on eittämättä ristiriidassa tämän rajauksen kanssa. Kaava-

18.02.2016

ratkaisussa valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristöalueen merkitys maamme kehitysvaiheiden ja historian kuvastajana tulisi säilyä. Aluetta tulee kehittää sen ominaisluonnetta ja erityispiirteitä vahvistavalla ja niihin sopeutuvalla tavalla.

Edellä mainittuun viitaten kaupunginmuseo korostaa, että Malmin lentokentän kaavarungossa tulee ottaa huomioon lentokenttärakennusten lisäksi kiitoteiden merkitys osana merkittävää kulttuuriympäristöä. Asemakaavan rakennussuojelumääräysten lisäksi tulee kiitotiet merkitä säilytettäväksi muistumina kentän käytöstä. Niiden linjaukset tulee säilyttää avoimina ja ne tulee jättää vapaaksi rakentamisesta. Paras ratkaisu olisi lentokenttäalueen rakennuksien ja kiitoratojen säilyttäminen ymmärrettävänä kokonaisuutena huomioiden RKY-2009 aluerajaus esimerkiksi virkistys- ja viheralueena, siten että asuntorakentaminen sijoitettaisiin alueen reunoille.

Muut aluekokonaisuudet:

Fallkullan tila ympäristöineen on maisemallisesti, näkymiltään ja historialliselta arvoltaan merkittävä. Fallkullan alueella on säilynyt viitteitä kartanopuistosta tai puutarhasta. Päärakennukselle johdattaa puukujanne. Fallkullan maisemakokonaisuuteen kuuluvat Fallkullan kartanon rakennusten ja sen eteläpuolisella mäellä olevan maatalousrakennusryhmän lisäksi näitä ympäröivä peltoaukea ja Longinojan puronvarsi. Rakennusryhmät sijaitsevat kahdella metsäsaarekkeella.

Fallkullan tilaa tulee tarkastella rakennussuojelun ja maiseman vaalimisen näkökulmasta. Paikallishistoriallisesti ja maisemallisesti merkittävän Fallkullan tilan säilyminen rakennuksineen ja pelto- ym. alueineen on turvattava suojelumääräyksiin. Alueen säilyminen houkuttelevana virkistysalueena edellyttää, että alue säilyy eikä sen luonne muutu.

Nallenmäki on iältään vaihteleva omakotialue, jossa on muutamia rivitaloja. Vanhimmat rakennukset ovat 1910-luvulta ja uusimmat 2000-luvun alusta. Nallenmäen rakennuksien suojelutavoitteita tulee arvioida yhteistyössä kaupunginmuseon kanssa.

Samoin Sunnuntaipalstojen omakotialueeseen mahdollisesti liittyviä suojelutavoitteita tulee arvioida yhteistyössä kaupunginmuseon kanssa.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on tehnyt vielä luonnosasteella olevan selvityksen alueen rakennetusta kulttuuriympäristöstä. Selvitystä tulee edistää siten, että sen perusteella voidaan laatia suojelutavoitteet. Myös rakenteet ja kiitoradat on otettava selvitykseen mukaan. Rakennuskannan arvotus tehdään yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston ja kaupunginmuseon kanssa.

18.02.2016

Linnoituslaitteet ja maantiet

Suunnittelualueen eteläosassa mäkialueilla on muinaismuistolain (295/1963) nojalla suojeltuja ensimmäisen maailmansodan linnoitusketjun tukikohta IX:n linnoituslaitteita. Linnoitteet ovat katkelmallisia, mutta oletettavasti rakenteita on säilynyt lisää täyttömäiden alla. Historiallinen maantie, Suuren Rantatien eteläinen haara, Helsingistä Viipuriin sijaitsee suunnittelualueen eteläosassa Tattarinharjunkujan linjalla. Jälkimmäisen itäosa on merkitty myös säilyneeksi ensimmäisen maailmansodan tykkitieksi. Suunnittelualueen pohjoisosan rajalla on vanhan maantien linja, Maamiehenpolku. Osa linnoitteista VP-alueilla ja osa AK-alueilla. Tiet ovat AK- ja A-alueilla.

AK-alueilla sijaitsevat linnoitteet ja tie tulevat todennäköisesti tuhoutumaan. Kiinteän muinaisjännöksen kajoamisen menettelyn mukaisesti kajoamisen salliminen ja ehdot on käsiteltävä kaavoitusneuvotteluissa Museoviraston kanssa.

Falkullassa ja Nallenmäellä suunnittelualueen eteläpuolella on kivikautisia esinelöytöjä.

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 21.9.2015

HEL 2011-005466 T 10 03 02 00

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt HKL:ltä kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1219-00/15 sekä kaavarungosta. Malmin lentokentälle ja sitä ympäröiville alueille suunnitellaan uutta kaupunginosaa noin 25 000 asukkaalle. Alueelle laaditaan kaavarunko, jossa määritellään hankkeen tavoitteet sekä merkittävimmät suunnittelun linjaukset, kuten kortteli- ja viherrakenne sekä liikennejärjestelyt. Kaavarunko toimii alueen asemakaavoituksen lähtökohtana.

Alueelle suunnitellaan kerrostaloja, pientaloja, rivitaloja ja muita asuinratkaisuja. 25 000 asukkaan kaupunginosaan suunnitellaan myös lähikeskustaa palveluineen ja työpaikkoineen sekä viheralueita ja puistoja.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainitaan, että joukkoliikenne-ratkaisuista tutkitaan muun muassa pikaraitiotieyhteyksiä Helsingin

18.02.2016

keskustan ja Jakomäen suuntiin sekä Malmin kautta kulkevaa poikittaisyyhteyttä Myyrmäen ja Vuosaaren välillä. Merkittävä rakentaminen on suunnitteilla sijoittaa joukkoliikenteen, erityisesti raideliikenteen palvelualueelle.

HKL:n kantana on, että alueen yleiskaavoitus tehdään siten, että liikenneyhteydet pohjautuvat raideliikenteeseen: Malmin rautatieasemaan sekä poikittaiseen (Jokeri 2) että säteittäiseen pikaraitiotieyhteyteen. Kaavan toteuttamisen yhteydessä pitää tehdä tarvittava tilavaraus näiden hankkeiden toteuttamisen mahdollistamiseksi. Lisäksi hankkeiden toteutumista varten pitää valmistella ko. raitiotiejärjestelmien perustamista varten tarvittavat päätökset. Pitkällä aikavälillä pikaraitiotien linjasta voitaisiin hyödyntää mahdollisen metron jatkeen osana.

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691
jaakko.laurila(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 19.08.2015 § 8

HEL 2011-005466 T 10 03 02 00

Nimistötoimikunta keskusteli suunnittelualueen tai -alueiden nimeämisestä Malmin lentokentän osa-alueella ja lähialueilla suunnittelija Hanna Iksen esittelyn pohjalta.

Malmin lentokentälle ja sitä ympäröiville alueille suunnitellaan asuin-alueita noin 25 000 asukkaalle. Suunnittelualueeseen kuuluu Malmin lentokentän lisäksi alueita, jotka liittyvät oleellisesti uuden alueen suunnitteluun. Koko suunnittelualueen pinta-ala on noin 310 hehtaaria.

Nimistötoimikunta päätti alustavasti, että suunnittelualueelle ei luoda uutta nimeä, vaan jatkossakin voidaan puhua Malmin lentokentän alueesta. Sen sijaan pienemmistä aluekokonaisuuksista voidaan käyttää esimerkiksi näitä käytössä olevia tai jo käytöstä poistuneita nimiä: Tattariharju, Nallenmäki, Sunnuntaipalstat, Fallkulla ja Ukonniitty.

Nimistötoimikunta jatkaa asian käsittelyä myöhemmin syksyllä.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

§ 33

Liikennelaitos -liikelaitoksen lausunto Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta

HEL 2015-000583 T 10 03 00

Lausunto

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta antoi lausunnon kaupunginhallitukselle Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta.

Maakuntakaavassa HKL:n mielenkiinto on joukkoliikenneyhteyksissä. Koska 4. maakuntakaavan ehdotus ei tästä näkökulmasta sisällä olennaisia muutoksia 4. maakuntakaavan luonnokseen verrattuna, on Liikennelaitos -liikelaitoksen lausunto 4. maakuntakaavan ehdotukseen saman sisältöinen kuin aiempi, 26.2.2015 sen antama lausunto 4. maakuntakaavan luonnokseen liittyen (HEL 2015-000583 T 10 03 00).

HKL pitää hyvänä maakuntakaavan ehdotuksen tavoitteita, jossa palvelut ja työpaikat ovat hyvin eri väestöryhmien saavutettavissa ja sijoituvat nykyisiä rakenteita hyödyntäen sekä ympäristö huomioiden. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi joukkoliikenteen kehittäminen kunnan alueella on merkittävä keino, johon liikennelaitos sitoutuu osaltaan yleis- ja asemakaavoihin liittyvien joukkoliikennehankkeiden mukaisesti.

Malmin asuinalueen toteutumisen kannalta toimiva joukkoliikenneyhteys on alueella tarpeen. Joukkoliikenneyhteytenä Malmilla voisi toimia pikaraitiotie, jota esitetään mm. Helsingin yleiskaavaehdotuksessa sekä Malmin kaavarunkosuunnitelman luonnoksessa. Pitkällä aikajänteellä säteittäisenä joukkoliikenneyhteytenä Malmin lentokentän alueelle voisi toimia myös jotakuinkin Lahdenväylän suuntaisesti kulkeva metro, joka Helsingin keskustassa sijoittuisi ns. Töölön metrolinjan varaukseen. Kuten kaavaselostuksessa mainitaan, maakuntakaavat mahdollistavat toimivan ja sekoittuneen yhdyskuntarakenteen, kävelyn ja joukkoliikenteeseen perustuvien keskusten sekä hyvän asuin- ja työympäristön kehittämisen. Itä-Uudellamaalla elinkeinojen ja asumisen keskittäminen Östersundomin metron varrelle on seudulle ja maakunnalle merkittävä valinta.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Karoliina Rajakallio, yksikön johtaja, puhelin: 310

18.02.2016

karoliina.rajakallio(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Uudenmaan liitto on pyytänyt HKL:ltä lausuntoa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan ehdotuksesta. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava laaditaan koko Uudenmaan 26 kunnan alueelle Östersundomin aluetta lukuun ottamatta. Kaava täydentää ja tarkistaa voimassa olevia maakuntakaavoja.

4. vaihemaakuntakaavan luonnos oli nähtävillä keväällä 2015 ja luonnoksen palautteen perusteella on nyt laadittu kaavaehdotus, joka lähetettiin lausunnoille vuodenvaihteessa 2015-2016 ja asetetaan nähtäville myöhemmin vuoden 2016 aikana. Tavoitteena on ollut valmistella Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava yhden valtuustokauden aikana niin, että maakuntavaltuusto voi hyväksyä kaavan viimeistään alkuvuoden 2017 aikana.

Maakuntakaavassa esitetään alueidenkäytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet sekä osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia aluevarauksia. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan aihealueita ovat elinkeinot ja innovaatiotoiminta, logistiikka, tuulivoima, viherrakennet ja kulttuuriympäristöt. Lisäksi kaikissa aihealueissa kestävyys on mukana tarkastelussa taloudellisen, ympäristön, sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyuden näkökulmasta. Neljännen vaihemaakuntakaavan yhteydessä arvioidaan ja huomioidaan Helsingin seudun yhteisen maankäyttösuunnitelman aiheuttamat muutostarpeet suhteessa 2. vaihemaakuntakaavaan, erityisesti asemanseutujen, mm. Hyvinkään Palopuron ja Tuusulan ristikedon osalta. Myös Malmin lentoaseman muutostarpeet arvioidaan tässä vaihekaavassa.

Tärkeitä elinkeinojen toimintaedellytyksiä voivat kaavaselostuksen mukaan olla esimerkiksi saavutettava sijainti, joukkoliikenteen läheisyys sekä työpaikkoja tukevat palvelut ja muut yritykset. Kaavoitusta on esitetty vaihemaakuntakaavassa elinkeinojen ja logistiikan osalta ratkaisuna asetettuihin tavoitteisiin pääsemiseksi.

Esittelijä

yksikön johtaja

18.02.2016

Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Karoliina Rajakallio, yksikön johtaja, puhelin: 310
karoliina.rajakallio(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 02.02.2016 § 39

HEL 2015-000583 T 10 03 00

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan ehdotus toteuttaa pääosin hyvin eri aihealueille määritellyjä kärkitavoitteita. Maakuntakaavan viherrakennetarkasteluissa on käytetty apuna uusia, hyviä menetelmiä luontoarvojen priorisointiin ja ekosysteemipalvelujen arviointiin. Sekä Uudenmaan että Helsingin kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali viimeistään vuonna 2050. Kaavaehdotuksen vaikutuksia seudun kasvihuonekaasupäästöihin ei kuitenkaan ole tarkasteltu. Vaihemaakuntakaavan vaikutusten arvioinnissa olisi syytä tarkastella, missä määrin kaavan ratkaisut edistävät hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamista.

Viherrakenne

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaehdotuksessa on kaavakartalla osoitettu Helsingin tärkeimmät ja laajimmat virkistysalueet, jotka sijoittuvat vihersormien alueille sekä muutamille alueille merelliseen ympäristöön. Virkistysalueet ovat 4. vaihemaakuntakaavan kaavaehdotuksessa säilyneet samoina kuin luonnosvaiheessa ja voimassa olevissa maakuntakaavoissa. Viheryhteystarpeet ovat täydentyneet Helsingin Länsipuiston alueella Mätäjoen varrella. Muilta osin viheryhteydet on esitetty samoin kuin aiemmin.

Vaihemaakuntakaavassa osoitetaan luonnonsuojelualueen merkinnällä vähintään maakunnallisesti merkittävät luonnonsuojelulain nojalla suojellut tai suojeltaviksi tarkoitetut alueet. Kaavaratkaisussa ei osoiteta alle viiden hehtaarin kokoisia luonnonsuojelualueita. Helsingin ympäristölautakunta hyväksyi 20.9.2015 Helsingin luonnonsuojeluohjelman 2015–2024. Luonnonsuojeluohjelmassa on useita yli viiden hehtaarin

18.02.2016

kohteita, joista osa on maakunnallisesti arvokkaita ja muutamat valtakunnallisesti arvokkaiden alueiden laajennuksia. Ympäristökeskus on toimittanut luonnonsuojeluohjelman tiedoksi Uudenmaan liitolle. Esitämme, että Uudenmaan liitto jatkaa vuonna 2016 selvityksiä vaihemaakuntakaavassa huomioitavien suojelukohteiden osalta huomioiden tässä työssä mm. Helsingin luonnonsuojeluohjelma 2015-2024 kaltaiset kunnalliset aineistot. Hiilineutraaliuden teemaan sopisi myös se, että viheralueiden merkittävyyttä voisi maakuntakaavassa arvioida myös hiilivarastoina.

Logistiikka

Seudun tärkeimpien logistiikkakeskittymien merkitseminen Focuksen alueelle Tuusulaan, Bastukärrtiin Sipooseen ja Kulloon alueelle Sipooseen ja Porvooseen on kannatettavaa. Logistiikkakeskittymät mahdollistavat kuljetusten tehostamisen, mikä parantaa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Logistiikkaa keskittämällä saadaan liikennesuoritteen ja sitä kautta kasvihuonekaasupäästöjen kasvua hieman hillittyä. Kuitenkin logistiikan kehityskuvassa ja kaavaratkaisun vaikutusten arvioinnissa ilmastonäkökulma on jäänyt hyvin vähälle tarkastelulle.

Kaavaselostuksessa todetaan, että logistiikkakeskusten liikenteessä varaudutaan myös raideliikenteen kehitykseen ja tulevaisuudessa tulee varautua raideliikenteen osuuden kasvuun kuljetuksissa. Tämä kehitysuunnalla olisi suuri merkitys sekä ilmastovaikutusten että muiden ympäristöhaittojen vähentämisessä. Se, miten raideliikennettä aiotaan kehittää, jää kuitenkin epäselväksi. Raideliikenteen potentiaali ainakin nykytilanteessa on suurin suoraan satamista lähtevissä pitkämatkaisissa kuljetuksissa, minkä jo voimassa oleva kaava mahdollistaa.

Kaavaratkaisun pohjana olevan valitun logistiikan kehityskuvan vaikutusten arvioinnin mukaan raskaan liikenteen määrät tulevat Helsingissä kasvamaan erittäin merkittävästi, enemmän kuin muissa tarkastelluissa skenaarioissa. Pääkaupunkiseudun ilmanlaadultaan ja melutilanteeltaan pahimmilla alueilla haitat tulevat siis entisestään lisääntymään. Ennustettu raskaan liikenteen kasvu tulee olemaan haaste myös Helsingin yleiskaavaehdotuksen mukaiselle liikennejärjestelmälle ja maankäytölle.

Tuulivoima

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaehdotus osoittaa viisi maakunnallisen kokoluokan tuulivoiman tuotantoon soveltuvaa aluetta. Suhteessa luonnosvaiheen ratkaisuun tuulivoima-alueiden rajauksiin ei ole tullut muutoksia. Paikallista tuulivoimarakentamista tuetaan koko kaava-alueella koskevalla suunnittelusuosituksella, joka mahdollistaa paikallis-

18.02.2016

ten tuulivoima-alueiden suunnittelun myös maakuntakaavan tuulivoima-alueiden ulkopuolelle edellyttäen, ettei maakuntakaavan keskeisiä tavoitteita vaaranneta. Kaavaselostuksen mukaan tuulivoiman aluevaraukset tukevat Uusimaa-ohjelman tavoitetta hiilineutraalista Uudesta maasta.

Ilmastonmuutoksen hillinnän kannalta uusiutuvan energian lisääminen on erittäin tärkeää. Siihen nähden tuulivoiman maakunnallisten alueiden määrä on vähäinen. Vaihemaakuntakaavalla olisi voitu voimakkaammin ilmaista maakunnan yhteinen tahtotila tuulivoiman kehittämiseksi. Maakuntakaavan ratkaisua tulisi arvioida mm. suhteessa Uudenmaan hiilineutraalisuustavoitteeseen ja maakuntatason tuulivoimatuotantotavoitteisiin. Esitetyn kaavaratkaisujen vaikutus koko seudun ilmastopolitiisten tavoitteiden saavuttamiseen jää epäselväksi.

Malmin lentokentän alue

4. vaihemaakuntakaavan luonnokseen verrattuna Malmin lentokentän alueen merkintöihin ei ole tullut muutoksia. Malmin lentokentän nykyinen merkintä ja siihen liittyvä melualueen merkintä kumotaan. Alueelle osoitetaan taajamatoimintojen aluevarausmerkintä sekä tiivistettävän alueen kehittämisperiaatemerkintä. Alueella säilyy kulttuuriympäristöön liittyvä ominaisuusmerkintä. Kaavaehdotuksen mukaisilla merkinnöillä on koko seudun ja kaupungin yhdyskuntarakennetta eheyttävä ja tiivistävä vaikutus. Lentokenttäalueen itäpuolisten (lentokentän ja Tattari-suon teollisuusalueen välinen alue) lehtopohjaisten lehtometsien alueen voi katsoa täyttävän jopa maakunnallisen luontoalueen kriteerit. Maakuntakaavassa itärajan metsät voisi esittää viheryhteytenä.

Hiljaiset alueet

Maakuntahallitus päätti vuoden 2014 keväällä selvittää myös hiljaisia alueita osana 4. vaihemaakuntakaavan valmistelua. Kaavatyön aikana laadittua ympäristömelu-selvityksen paikkatietoaineistoa on hyödynnetty kaavatyössä mm. viherrakenteen analysoinnissa Zonation-menettämällä. Viherrakenteen laajat yhtenäiset luontoalueet voivat edistää myös hiljaisten alueiden säilymistä Uudellamaalla. Hiljaisia alueita ei ole kuitenkaan merkitty maakuntakaavan eikä lausunnolla olevista asiakirjoista käy ilmi, miksi tähän ratkaisuun on päädytty.

Käsittely

02.02.2016 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Leo Stranius: Viherrakenne osan loppuun seuraava lisäys:

18.02.2016

"Esitämme, että Uudenmaan liitto jatkaa vuonna 2016 selvityksiä vaihe-
maakuntakaavassa huomioitavien suojelukohteiden osalta huomioiden
tässä työssä mm. Helsingin luonnonsuojeluohjelma 2015-2024 kaltai-
set kunnalliset aineistot."

Vastaehdotus:

Leo Stranius: Viherrakenne osan loppuun:

"Hiilineutraaliuden teemaan sopisi myös se, että viheralueiden merkittä-
vyyttä voisi maakuntakaavassa arvioida myös hiilivarastoina."

Kannattaja: Timo Pyhälähti

Vastaehdotus:

Leo Stranius: Malmin lentokentän alue osan loppuun:

"Lentokenttäalueen itäpuolisten (lentokentän ja Tattarisuon teollisuus-
alueen välinen alue) lehtopohjaisten lehtometsien alueen voi katsoa täyt-
tävän jopa maakunnallisen luontoalueen kriteerit. Maakuntakaavassa
itärajan metsät voisi esittää viheryhteytenä."

Kannattaja: Timo Pyhälähti

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Viherrakenne osan loppuun seuraava lisäys:

"Esitämme, että Uudenmaan liitto jatkaa vuonna 2016 selvityksiä vaihe-
maakuntakaavassa huomioitavien suojelukohteiden osalta huomioiden
tässä työssä mm. Helsingin luonnonsuojeluohjelma 2015-2024 kaltai-
set kunnalliset aineistot."

Jaa-äännet: 1

Timo Latikka

Ei-äännet: 8

Joona Haavisto, Hanna Lähteenmäki, Matti Niemi, Sirpa Norvio, Tuula
Palaste-Eerola, Timo Pyhälähti, Leo Stranius, Anita Vihervaara

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Viherrakenne osan loppuun:

"Hiilineutraaliuden teemaan sopisi myös se, että viheralueiden merkittä-
vyyttä voisi maakuntakaavassa arvioida myös hiilivarastoina."

Jaa-äännet: 0

18.02.2016

Ei-äännet: 9

Joona Haavisto, Timo Latikka, Hanna Lähteenmäki, Matti Niemi, Sirpa Norvio, Tuula Palaste-Eerola, Timo Pyhälähti, Leo Stranius, Anita Vihervaara

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Malmin lentokentän alue osan loppuun:

"Lentokenttäalueen itäpuolisten (lentokentän ja Tattarisuon teollisuusalueen välinen alue) lehtopohjaisten lehtometsien alueen voi katsoa täytävän jopa maakunnallisen luontoalueen kriteerit. Maakuntakaavassa itärajan metsät voisi esittää viheryhteytenä."

Jaa-äännet: 1

Matti Niemi

Ei-äännet: 8

Joona Haavisto, Timo Latikka, Hanna Lähteenmäki, Sirpa Norvio, Tuula Palaste-Eerola, Timo Pyhälähti, Leo Stranius, Anita Vihervaara

03.03.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 02.02.2016 § 36

HEL 2015-000583 T 10 03 00

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Tiivistelmä

Maakuntakaavaehdotus on luonteeltaan nykytilaa toteava ja ahtaasti tulkiten pikemminkin rajoittaa maankäyttöä kuin mahdollistaa uutta kasvua erityisesti Helsingin alueella. Valmisteilla olevan Helsingin uuden yleiskaavan uusia maankäyttövarauksia ei ole otettu huomioon. Maakuntakaavan aluevarauksia on voitava täsmentää ja rajauksia tulkita

suurpiirteisesti kunnissa. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava ei saa olla este Helsingin uuden yleiskaavan toteuttamiselle.

Virkistysaluerajaukset ovat 4. vaihemaakuntakaavan ehdotuksessa hyvinkin tarkkarajaisia. Viheralueiden tarkempi rajaaminen tulee kuitenkin jättää kunnan asiaksi. Maankäyttö- ja rakennuslain 25 § mukaan maakuntakaavassa tulee esittää maakunnan alueidenkäytön periaatteet ja osoittaa aluevarauksia vain siltä osin ja sillä tarkkuudella kuin valtakunnallisten ja seudullisten tavoitteiden yhteensovittamiseksi on tarpeen. Maakuntakaavassa sovitetaan seudulliset tavoitteet paikallisten tavoitteiden kanssa. Maakuntakaavassa esitettyjen aluevarausten laajuutta ja sijaintia on voitava tarkempien selvitysten perusteella yksityiskohtaisemmassa kaavassa muuttaa kun samalla turvataan maakuntakaavan keskeiset maakunnalliset ja seudulliset ratkaisut ja tavoitteet.

MRL:n mukaan valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulee ottaa huomioon maakuntakaavassa. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet velvoittavat erityisesti Helsingin seudulla, että varsinkin raideliikenteeseen tukeutuvaa ja eheytyvää yhdyskuntarakennetta on edistettävä. Merkittävä rakentaminen tulee sijoittaa joukkoliikenteen, erityisesti raideliikenteen palvelualueelle. Helsingin seudun liikennejärjestelmää tulee kehittää siten, että se tukee mm. yhdyskuntarakenteen eheyttämistä ja riittävän asuntotuotannon järjestämistä. Alueidenkäytön suunnittelussa tulee varautua raideliikenteen laajentamiseen yhdyskuntarakentamisen ja asuntotuotannon niin edellyttäessä.

Melkin ja Ramsinniemen maakuntakaavaehdotuksen merkinnät eroavat merkittävimmin Helsingin uuden yleiskaavan sisällöstä. Vartiosaareen laaditaan osayleiskaavaa ja saareen osoitetaan uutta maankäyttöä. 4. vaihemaakuntakaavassa saari on valkoista aluetta ja samalla se on merkitty valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi ja maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Ramsinniemeen ja Vartiosaareen osoitetaan valmisteilla olevissa yleiskaavoissa raideliikenteeseen tukeutuvaa asuntorakentamista, joka sovitetaan alueiden virkistys-, luonto- ja kulttuuriarvoihin.

Melkin, Ramsinniemen, Vartiosaaren, Hämeenlinnanväylän itäpuolen sekä Tuomarinkylän kartanon eteläpuolisten alueen osalta maakuntakaavamerkintöjen tulee turvata Helsingin yleiskaavoituksen tavoitteet. Valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen ja maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen -merkintä ei saa estää alueiden kulttuuriarvot huomioivaa tiivistämistä, erityisesti raideliikenteen varrella.

Lausunnon sisältö aihepiireittäin

18.02.2016

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavalla tarkistetaan voimassa olevia maakuntakaavoja ja sen aikatahtain on vuosi 2040. Kaavakierroksella pyritään strategisempaan maakuntakaavaan. Östersundomin alue ei kuulu alueeseen. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan kaavakartta, kartta kumottavista merkinnöistä sekä merkinnät ja määräykset ovat vahvistettavia asiakirjoja. Kaavaselostusta ja sen selventäviä ja taustoittavia liitekarttoja sekä liiteaineistoja ei vahvisteta. Kaavassa käytetään aluevaraus-, kohde- ja viivamerkintöjä sekä ominaisuusmerkintöjä ja kehittämisperiaatemerkintöjä. Aluemerkinnoilla osoitetaan pääasiallinen käyttötarkoitus.

Pyrkimys strategisempaan maakuntakaavaan on Helsingin kannalta lähtökohtaisesti myönteinen asia. Maakuntatason kaavaratkaisun tulee olla tavoitteellinen samalla kun se tukee tarkempiasteista suunnittelua ja edesauttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteuttamista. Kokonaistilanteen hahmottamisessa maakuntakaavan epävirallinen yhdistelmäkartta on välttämätön, sillä kaikkia voimassaolevia ja vahvistettuja maakuntakaavoja tulee tarkastella ja tulkita yhdessä. Jotta kaavakartan tavoitteellinen strategisuus tulisi paremmin esiin, tulee aluerajauksen tulkintaa koskeva määräysteksti lisätä kaavamääräyksen yhteyteen. Tavoitteena maakuntakaavan osalta ei saa olla, että aluerajauksia tulkitaan kategorisina rajauksina.

Helsingissä on käynnissä uuden yleiskaavan laatiminen. Vuonna 2012 laadittiin yleiskaavan työohjelma ja määriteltiin sen keskeiset lähtökohdat ja mitoitus. Joulukuussa 2013 hyväksytyn yleiskaavavision perusteella on laadittu yleiskaavaluonnos, jonka kaupunkisuunnittelulautakunta päätti asettaa nähtäville 16.12.2014. Yleiskaavaluonnoksen pohjalta on valmisteltu yleiskaavaehdotus, jonka kaupunkisuunnittelulautakunta päätti asettaa nähtäville 10.11.2015. Yleiskaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 27.11.2015–29.1.2016. Helsingin yleiskaavan tavoitteena on vahvistaa Helsingin ja samalla koko seudun kilpailukykyä osoittamalla pitkällä aikavälillä merkittävästi uusia asuntorakentamismahdollisuuksia kaupunkirakennetta tiivistämällä ja luoda edellytykset elinvoimaiselle elinkeinorakenteelle säilyttämällä samalla kaupunkiympäristön korkea laatu ja houkuttelevuus kuten seudulle jatkuvat yhtenäiset virkistysalueet.

Helsingin uuden yleiskaavan kartta on strateginen ja yleispiirteinen. Se näyttää Helsingin ja seudun kaupunkirakenteen kannalta strategisesti tärkeimmät kehittämissuunnat ja keskeiset muutosalueet. Valtakunnallisesti merkittävät maisema- ja kulttuuriympäristöt on otettava oikeusvaihteisina huomioon. Valtakunnallisesti merkittävillä maisema- ja kulttuuriympäristöalueilla valtakunnalliset inventoinnit otetaan huomioon suunnittelussa, ja sovitetaan yhteen kaavassa osoitettu maankäyttö ja

maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. Yleiskaavan pääkarttaan liittyvillä teemakartoilla esitetään useita yksityiskohtaisia ratkaisuja, joihin yleiskaava perustuu tai jotka antavat lisäinformaatiota.

Helsingin seudulla on valmisteltu tai valmisteilla useita muita seudullisia maankäyttöön, asumiseen ja liikenteeseen liittyviä selvityksiä. Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaa (HLJ2015) ja Helsingin seudun 14 kunnan yhteistä maankäytön suunnitelmaa (MASU) on laadittu yhteistyössä alueen kuntien, Helsingin seudun liikenteen ja Uudenmaan liiton kesken. Alueelle on laadittu yhteinen asuntopolitiikka vuoteen 2025. Yhdessä nämä suunnitelmat luovat osaltaan pohjaa seuraavalle MAL-aiesopimukselle ja tukevat maakuntakaavan tavoitteita toimivasta ja kestävästä yhdyskuntarakenteesta ja kilpailukykyä vahvistavasta liikennejärjestelmästä.

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan tavoitealueita ovat elinkeinot ja innovaatiotoiminta, logistiikka, tuulivoima, viherrakenne ja kulttuuriympäristöt. Näitä luonnoksen näkökulmia arvioidaan lausunnossa aiheittain.

Elinkeinot ja innovaatiotoiminta

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan kärkitavoitteet elinkeino- ja innovaatiotoiminnan kehittämiseksi ovat yhtenevät Helsingin uuden yleiskaavan kanssa. Maakuntahallituksen hyväksymissä elinkeinon ja innovaatiotoiminnan suunnitteluperiaatteissa on nostettu tärkeään asemaan huolehtiminen riittävästä asuntotuotannosta ja sitä kautta riittävästä työvoiman tarjonnasta. Erityisen tärkeänä pidetään joukkoliikenteeseen tukeutuvan yhdyskuntarakenteen ja saavutettavuuden kehittämistä sekä monipuolisten keskusta-alueiden ja hyvän elinympäristön merkitystä elinkeinoelämän kilpailukykyä.

Ns. innovaatio-ekosysteemien tukemiseksi nostetaan esiin vastaavia toimenpiteitä: kaupunkirakenteen tiivistäminen, etäisyyksien ja matka-aikojen lyhentäminen, erottelevien ja eristävien tekijöiden poistaminen sekä panostaminen elämänlaatuun ja vetovoimaisuutta lisääviin tekijöihin.

Maakuntakaavassa on otettava huomioon Helsingin erityisluonne seudun ydinalueena. Sen on mahdollistettava valtion ja seudun kuntien välisen sopimuksen mukaisen vuotuisen asuntorakentamisen pitkän aikavälin toteutumisedellytykset myös Helsingissä. Tämä korostuu erityisesti kulttuuriympäristöjen ja viherrakenteen osalta – maakuntakaavan merkintöjen tulee olla seudun rakenteen tiivistymistä tukevia, ei sitä rajoittavia. Helsinki kantaa seudun asuntotuotannosta suurimman vastuun ja on työpaikkatarjonnan näkökulmasta seudun merkittävin alue.

Maakuntakaavaan ei ole ehdotusvaiheessa tehty Helsingin osalta merkittäviä muutoksia liittyen elinkeinoihin ja innovaatiotoimintaan.

Logistiikka

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavassa on otettu logistiikan erityiskysymykset pääpiirteissään hyvin huomioon. Seudun tärkeimpien logistiikkakeskittymien merkitseminen kartalle tukee logistiikan tilatarpeiden ratkaisemista ja osoittaa alan toimijoille maakunnan tavoitetilan logistiikan seudullisille ratkaisuille. Logistiikkakeskittymien synnyttämät synergiahyödyt tukevat koko maakunnan talouskasvua.

Lentoaseman seudun ja Kehä III:n logistiikka-alueiden kehittäminen on Helsingin näkökulmasta tärkeää. Helsingin yleiskaavan ja Östersundomin yhteisen yleiskaavan suunnittelussa erityisesti Vuosaaren sataman ja lentoaseman välinen Kehä III:n tukeutuva vyöhyke on strategisesti keskeisessä asemassa.

Helsingin ja koko maakunnan edun kannalta on keskeistä erityisesti Vuosaaren sataman yhteyksistä huolehtiminen. Vuosaaren satama on kulutustavaroiden kuljetusten tärkeä läpivirtauspaikka. Tämä rooli tulee säilymään merkittävänä myös tulevaisuudessa. Kaavaselostuksessa todetaan, että tulevaisuudessa tulee varautua raideliikenteen kasvuun kuljetuksissa. Tämä kehityssuunta olisi erityisesti päästöjen rajoittamisen näkökulmasta suotava ja on hyvä, että sitä tuetaan. Helsingin uudessa yleiskaavassa varaudutaan myös matkustajaterminaalin rakentamiseen Vuosaareen, mikäli sellainen katsotaan tarpeelliseksi esimerkiksi kantakaupungin satama-alueiden kapasiteetin täytyessä. Satama voi tulevaisuudessa saada roolin myös ihmisten kauttakulupaikkana.

Helsinki on laatinut citylogistiikan toimenpideohjelman, jossa esitetään kaupunkilogistiikan keskeisimmät periaatteet ja toimenpiteet sekä niiden vastuut ja aikataulut. Citylogistiikan haasteet ovat erilaisia kuin seudulla, koska tilan määrä on hyvin vähäinen, mikä tarkoittaa että myös ratkaisut ovat erilaisia. Helsingin tiiviin ydinalueen toimiva citylogistiikka nojautuu vahvasti seudun hyvään rakenteeseen ja on riippuvainen siitä.

4. vaihemaakuntakaavasta on poistettu Malmin lentokentän lentomelu-vyöhyke, mikä on perusteltu ratkaisu. Helsingin kaupunki varautuu alueen muuttamiseen asuntorakentamiskäyttöön valtion ja Helsingin seudun välisen sopimuksen mukaisesti. Malmin lentokentän alue on erittäin keskeisessä roolissa Helsingin asuntorakentamistavoitteiden saavuttamisessa.

18.02.2016

Muutokset kaavaluonnoksen ja -ehdotuksen välillä liittyvät logistiikan osalta satamiin ja erillisiin logistiikka-alueisiin. Kantvikin satama Kirkkonummella sekä Tolkkisten satama Porvoossa on lisätty maakunnallisesti merkittävien satamien listaan. Tämän lisäksi Bastukärren, Focuksen ja Kulloon logistiikka-alueiden rajauksia on muutettu. Keski-Uudenmaan poikittaisista liikenneyhteyksistä on valittu kolme esitettäväksi ohjeellisina. Helsingin osalta merkittäviä muutoksia ei ole tehty.

Tuulivoima

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaehdotus osoittaa maakunnallisesti merkittävän tuulivoimatuotannon mahdolliset sijaintipaikat. Kaavan julkilausuttuna tavoitteena on edistää tuulivoimarakentamista maakuntakaavalla. Maakuntakaavalla ohjataan tuulivoiman sijoittumista ja sen tehtävänä on osaltaan täsmentää teollisen mittakaavan tuulivoiman sijoittamisperiaatteet kaupunkitasoa laajemmalla mittakaavatasolla.

Helsingin kaupunki on laatinut tuulivoiman sijoittamisperiaatteet, joiden mukaan Helsinkiin voidaan sijoittaa kymmenen tuulivoimayksikköä, mitä ei katsota maakunnallisesti merkittäväksi määräksi. Laadittujen periaatteiden mukaan Helsinkiin voitaisiin kuitenkin rakentaa usean kymmenen tuulivoiman kokonaisuus pidemmällä aikavälillä. Tämä tulisi huomioida maakuntakaavassa.

Maakuntakaavalla olisi mahdollista näyttää Suomen keskeisimmän alueen tahtotila tuulivoiman edistämiseksi. Kansainväliset esimerkit tuulivoimaa merkittävässä määrin rakentaneista maista, kuten Saksasta ja Tanskasta, osoittavat tuulivoiman olevan luonteva osa suurten kaupunkien ja niitä ympäröivän maaseudun dynaamisista vuorovaikutuksista. Tämän tyyppisen kehityksen edellytykset tulisi huomioida nimenomaan maamme merkittävimällä metropolialueella, Uudellamaalla.

Uudenmaan ilmastotavoite on yhteneväinen mm. Helsingin tavoitteen kanssa: tavoitellaan hiilineutraaliutta vuoteen 2050 mennessä. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaa tulisikin arvioida suhteessa Uudenmaan hiilineutraalisuustavoitteeseen.

Viherrakenne

Maakuntakaavan kärkitavoitteet viherrakenteen osalta ovat ekosysteemipalvelujen parantaminen, luonnon monimuotoisuuden turvaaminen, hyvin saavutettava virkistysalueverkosto ja kestävä luonnonvarojen hyödyntäminen sekä niihin liittyvien elinkeinojen edistäminen.

Maakuntakaavatyön pohjana on innovatiivisella tavalla kokeiltu uusia paikkatietopohjaisia menetelmiä luonnonympäristöjen arvottamiseen ja

ekosysteempipalvelujen tunnistamiseen. Nämä aineistot tarjoavat jatkossa uusia välineitä viherverkoston suunnitteluun. Viherrakenteen suunnittelussa on otettu huomioon arvokkaat luonnonympäristöt, virkistykseen ja ekologiseen verkostoon liittyvät viheryhteystarpeet, laajat yhtenäiset metsäalueet, virkistysalueet ja ulkoilureitit, saaristovyöhykkeet ja pääkaupunkiseudun viherkehä. Edellä mainitut arvokkaat kohteet on osoitettu kaavan liitekartoilla.

Kaavaratkaisun virkistyskokonaisuus osoittaa pääkaupunkiseudun tiiviin kaupunkirakenteen tavoitteen virkistysalueiden ja ekologisesta verkostosta, mutta seudulle tärkeä viherkehä sen sijaan jää hahmottomatta kaavakartalla. Muu maakuntakaavataso viherrakenne jää ulkoilureittien ja valkoisen alueen varaan.

Virkistysrajaukset ovat liian tarkasti luettavissa kaavakartalta. Tämä ei ole oikeansuuntainen toivottava ratkaisu tiivistyvällä ydinalueella maakuntakaavan mittakaava huomioon ottaen. Viheryhteystarve -merkinnän kuvausta ja suunnittelumääräystä tulisi edelleen tarkistaa. Määräyksen mukaan olemassa olevat virkistykseen varatut tai siihen soveltuvat rakentamattomat alueet varataan yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa mahdollisuuksien mukaan virkistyskäyttöön. Tämä ei tiivistävässä kaupunkirakenteessa ole perusteltua, koska näin ehdottomana se voisi epätoivottavalla tavalla haitata järkevää täydennysrakentamista.

Kaupunkisuunnittelulautakunta haluaa mieluummin korostaa viher- ja virkistysalueiden laadun ja merkityksen tapauskohtaista arvioimista sekä virkistysyhteyksien jatkuvuutta ja painottaa sen vuoksi väljempää ilmaisua maakuntakaavatasolla. Sen vuoksi tarkoituksenmukaisempaa olisi liittää jokin virkistysalueita koskeva kehittämistavoite taajamatoimintojen sisällä oleville virkistysalueille. Samaa ajatusta seuraten viheryhteystarve -merkinnän selitystä tulisi myös laajentaa tai väljentää. Sen tulisi joissain tapauksissa mahdollistaa myös pelkästään virkistysyhteystarve. Varsinkin ranta-alueilla ei aina ole kyse viheryhteydestä vaan virkistysyhteydestä ja vain yksityiskohtaisempi kaavoitus voi osoittaa sen, tarvitaanko aluetta leveämpänä viheryhteytenä, kuten ekologisenä käytävänä vai pelkästään kulkuraittina." 4. vaihemaakuntakaava on pitkälti nykytilanteen toteava eikä siinä ole otettu huomioon jo ehdotusvaiheessa olevaa Helsingin uutta yleiskaavaa. Useissa kohden uudet kaupungin kehittämisaalueet jäävät maakuntakaavasta tehtävän tulokinnan varaan.

Virkistysalueet ja viheryhteydet

18.02.2016

Helsinkiin on 4. vaihemaakuntakaavassa osoitettu viisi yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun varattua aluetta. Keskuspuisto, Helsingipuiston alue Vantaanjokilaaksossa ja Viikki - Kivikko - Sipoonkorpi -viherakseli, Vartiokylänlahden ympäristöön sijoittuva Itä-Helsingin kulttuuripuisto ja Vuosaaren ulkoilupuisto sekä muutamia merelliseen ympäristöön liittyviä kokonaisuuksia.

Lisäksi on osoitettu viheryhteystarpeiden verkosto. Viheryhteysmerkinnällä on osoitettu virkistysalueverkostoon ja ekologiseen verkostoon kuuluvat viheryhteydet. Viheryhteysmerkintä on kaavaselostuksen mukaan ominaisuusmerkintä eikä sitä koske MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Merkintä osoittaa viheryhteyden ohjeellisen linjauksen. Viheryhteydet ovat säilyneet edellisiin kaavavaiheisiin nähden samoina ja viheryhteystarpeet ovat täydentyneet luonnosvaiheessa Helsingin Länsipuiston alueella Mätäjoen varressa. Maakuntakaavassa esitetyt seudulliset viheryhteydet on otettu huomioon Helsingin yleiskaavaluonnoksessa. Seudulle jatkuvat viheryhteydet ovat Helsingin kannalta tärkeitä – mm. Viikistä Sipoonkorpeen kehitettävä yhteys. Maakuntakaavan ehdotusvaiheessa ei Helsingin osalta ole tehty muutoksia viheryhteyksiin.

Viheryhteysmerkinnän määräystä tulisi kehittää. Helsingin tiivistyvässä kaupunkirakenteessa on tarve osoittaa nykytilanteen maankäytön säilyttämisen sijaan virkistysyhteyden tai ekologisen yhteyden kehittämis-kohteet. Viheryhteysmääräystä tulee kehittää siten, että määräys ottaa huomioon virkistysyhteyksien kehittämistarpeet.

Koska viheryhteys voi koostua kaupungissa erilaisista osista, kuten puistoista, kujanteista ja puronvarsista, olisi perusteltua muuttaa kaavamääräyksen kuvausta siten, että viheryhteys voi koostua erilaisista osista ja voi olla luonteeltaan virkistys- tai ekologinen yhteys. Viheryhteys -merkinnän ja määräyksen tulisi tiivistyvässä kaupunkirakenteessa osoittaa nykytilanteen maankäytön säilyttämisen sijaan tavoite viheryhteyksien kehittämisestä.

Arvokkaina luontoympäristöinä on osoitettu yli 5 hehtaarin kokoiset luonnonsuojelualueet, Natura 2000-verkoston alueet ja luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet (LUO-alueet). Helsinkiin ei ole osoitettu LUO-alueita, koska viheralueita ja viheryhteyksiä koskevat kaavamääräykset sisältävät tavoitteen luontoarvojen säilyttämisestä. Kaavaratkaisu on tältä osin perusteltu.

Maakuntakaavassa Malmin eteläpuolelle merkitty viheryhteystarve on tarkentunut yleiskaavaehdotuksessa hieman pohjoisemmaksi. Tulisikin huolehtia siitä, että maakuntakaavan viheryhteystarve mahdollistaa

18.02.2016

myös yleiskaavaehdotuksen mukaisen viheryhteyden linjaamisen Malmin lentokenttäalueen halki. Helsinki pitää viheryhteyttä Viikki - Kivikon ulkoilupuistosta Vantaan kautta Sipoonkorpeen erittäin tärkeänä. Viherkehän virkistyspalveluiden tavoitteellinen kehittäminen nähdään myös tärkeänä.

Pääkaupunkiseudun merellisen vyöhykkeen merkinnät

Helsingin uudessa yleiskaavassa on nostettu esiin merellisyyden kehittäminen. Merellisyydessä nähdään mahdollisuuksia niin virkistysalueen kuin asumisen ja elinkeinojen kehittämisen kannalta. Keskeisimpiä kysymyksiä ovat merellisen virkistysalueen ja matkailun kehittäminen Helsingin edustan saarilla, Helsingin rantoja seuraileva ja seudulle jatkuva rantaraitti sekä paikallisen ja seudullisen vesiliikenteen ja siten saariston ja meren saavutettavuuden kehittäminen.

Uudenmaan viherrakenteen kehityskuvassa 2040 on osoitettu pääkaupunkiseudun merialue ja merelliset virkistysalueet ja asetettu tavoitteeksi elämys- ja palvelutarjonta sekä meren ja saariston virkistys- ja matkailutarjonnan saavutettavuus.

Saariston osalta kaavakarttaan ei ole tehty muutoksia lukuun ottamatta luonnosvaiheessa kokonaan kumottuja virkistysaluemerkintöjä, jotka ovat: Harakka, Uunisaaret, Liuskasaari, Sirpalesaari, Leposaari ja Mustasaari. Kaavaehdotuksessa nämä saaret ovat kuitenkin esitetty voimassa olevan maakuntakaavan (2006) mukaisesti virkistysalueina.

Helsingin edustan tärkeät virkistysalueet kuten Seurasaari, Mustikkamaa, Korkeasaari ja Vasikkasaari on osoitettu maakuntakaavaluonnoksessa edellisen maakuntakaavan mukaisesti virkistysaluemerkinnällä. Helsingin yleiskaavaluonnoksessa nämä saaret on osoitettu merellisen virkistysalueen ja matkailun saariksi, mikä tulisi ottaa huomioon määräyksen tulkinnassa. Myös Vartiosaaren osayleiskaavan kehittämisperiaatteiden ja uuden yleiskaavan mukainen maankäyttö tulee ottaa huomioon maakuntakaavassa.

Melkin osalta nykyinen EP/u-merkintä jättää tulkintaristiriidan, koska Melkin saari on Helsingin yleiskaavaluonnoksessa varattu asuntovaltaiseksi alueeksi ja virkistysalueeksi. Voimassa olevassa Helsingin yleiskaava 2002:ssa Melkki on ekoasumisen koealuetta. Selkeintä olisi merkitä maakuntakaavassa Melkkiin taajama-aluemerkintä.

Uudenmaan maakuntakaavassa esitettyä pääkaupunkiseudun rannikko- ja saaristovyöhykettä ei muuteta aluerajauksen osalta, mutta sen suunnittelumääräystä on kaavaehdotuksessa tarkistettu sisältämään matkailun ja nykyisen asutuksen täydentymisen edellyttämä rakentami-

18.02.2016

nen. Tämä muutos osin mahdollistaa puolustusvoimilta vapautuvien saarten kehittämisen merellisen matkailun näkökulmasta, mutta ei poista Melkin osalta edellä esitettyä tulkintaristiriitaa. Lisäksi kaikki EP/u-merkinnällä osoitetut saaret eivät kuulu tämän rajauksen sisäpuolelle eikä esimerkiksi edellä luetellut Helsingin edustan virkistysaaret, jotka ovat matkailun kannalta tärkeitä kohteita.

Mikäli Melkissä edelleen säilyy EP/u-merkintä, tulee sen osalta todeta, että yleiskaavan mukainen ratkaisu ei ole ristiriidassa maakuntakaavan maakunnallisten ja seudullisten tavoitteiden ja kehittämisperiaatteiden kanssa. Yleiskaavassa noin puolet saaren alueesta on merkitty virkistys- ja viheralueeksi, joten myös maakuntakaavan virkistysnäkökulma on otettu huomioon.

Maakuntakaavaluonnoksen viheraluemerkinnät ja Helsingin yleiskaavaluonnoksessa esitetty maankäyttö voivat aiheuttaa tulkintaongelman seuraavissa kohteissa:

Helsingin yleiskaavaluonnoksessa osoitetaan Hämeenlinnanväylän itäpuolelle kantakaupungin laajentumisaluetta Kehä I:n eteläpuoliselle alueelle. Rakentaminen sijoittuisi Keskuspuiston reunaan ja mahdollistaisi myös väylän muuttamisen kaupunkibulevardiksi sekä Kannelmäen ostoskeskuksen kehittyvän alueen kytkemisen nykyistä paremmin korkeatasoisen joukkoliikenteen piiriin raitiotieyhteydellä. Maakuntakaavan tulkinnan tulee mahdollistaa tämä tai kaavakartalle tulisi merkitä liitekartan V6-mukainen virkistysalueen rajausmuutos.

Maakuntakaavan viheraluevarausta on laajennettu Tuomarinkartanossa siirtolapuutarhan kohdalla. Tämä laajennus ei ole tarpeen ottaen huomioon maakuntakaavan pyrkimyksen strategisuuteen. Tämä tarkennus edellyttäisi myös muiden vihersormiin liittyvien siirtolapuutarhojen osoittamista viheralueiksi.

Laajasalon alueella maakuntakaavan virkistysaluemerkintä ja viheryhteydet ovat laajempia kuin Helsingin yleiskaavaehdotuksessa esitetyt varaukset. Laajasalon viheraluemerkintöjä tulisi tarkistaa, sillä saarella on tiivistämistarpeita erityisesti sen keskusta-alueella. Tullisaari - Tahvonlahdenharjun viheralue -merkinnän tulisi seurata jo lähes kokonaan asemakaavoitetun Kruunvuorenrannan projektialueen asemakaava-alueiden rajauksia. Tämän lisäksi tulisi tarkistaa Laajasalon tiivistyvän keskustan eteläreunan virkistysalueen rajausta nykyistä pienemmäksi ja osoittaa Laajasalon keskustan eteläreunaan virkistysalueen sijasta viheryhteys. Viheralueiden tarkemmat rajaukset tulee määritellä kunta-kaavoituksessa, jolloin maakuntakaavassa on tärkeää näyttää yleispiirteisesti viheralueet ja viheryhteystarpeet.

Helsingin yleiskaavaluonnoksessa Vartiosaari ja Ramsinniemi on osoitettu asuntovaltaiseksi alueeksi ja virkistysalueeksi. Vartiosaari on osoitettu maakuntakaavassa edellisen maakuntakaavavaiheen pohjalta pääkäyttötarkoituksen osalta valkoiseksi alueeksi ja Ramsinniemi viheralueeksi. Vartiosaari on lisäksi maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö (RKY 2009). Valkoista aluetta koskevissa määräyksissä todetaan, että yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa alueelle voidaan osoittaa paikallisesti merkittävää maankäyttöä. Vartiosaaren osayleiskaavan suunnitteluperiaatteet on hyväksytty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 26.11.2013. Suunnitteluperiaatteiden lähtökohtana on, että Vartiosaaresta suunnitellaan omaleimainen ja tiiviisti rakennettu saaristokaupunginosa, jossa on asumista ja kaikkia helsinkiläisiä palvelevia virkistys- ja vapaa-ajan toimintoja. Uudenmaan liitto on esittänyt lausunnossaan 28.6.2013, että kaikki tässä vaiheessa esitetyt maankäyttövaihtoehdot ovat sellaisia, joiden pohjalta voidaan jatkaa suunnittelua, edellyttäen, että jatkosuunnittelussa otetaan huomioon alueen kulttuuriarvot. Vaikutusten arvioinnissa tulee osoittaa, että hankkeella ei ole seudullisia vaikutuksia eikä hanke heikennä maakunnallisia arvoja. 4. vaihemaakuntakaavassa Vartiosaaren alue ja Ramsinniemi tulisi osoittaa Helsingin yleiskaavaluonnoksen ja Vartiosaaren osayleiskaavan suunnitteluperiaatteiden mukaisesti taajamatoimintojen alueiksi. Karttaan tulisi merkitä myös Laajasalosta Vartiosaaren kautta Meri-Rastilaan kulkeva viheryhteys.

Kulttuuriympäristöt

Kulttuuriympäristön osalta maakuntakaavan kärkitavoitteiksi on asetettu maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja reittien tunnistaminen ja merkittävien kulttuuriympäristöjen ominaispiirteiden huomioon ottaminen maankäytön suunnittelussa. Selostuksen mukaan kulttuuriympäristö on muuttunut Uudellamaalla muita maakuntia enemmän, sillä rakentaminen on voimakasta pääkaupunkiseudun vetovoimaisuuden ansiosta. Kulttuuriympäristöjen historiallinen kerroksellisuus sekä mahdollisuus uusien kulttuuriympäristöjen synty-miseen ovat tärkeitä.

Maakuntatason inventointi on tuonut edelliseen maakuntakaavan nähdessä uuden kulttuuriympäristön suojelutason merkintöineen ja määräyksineen sekä tunnistanut edellistä kaavaa laajemmat kulttuuriympäristön suojelualueet.

Kaavakartalla on osoitettu merkinnöillä valtakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009 -alueet) ja valtakunnallisesti arvokas Vantaanjokilaakson maisema-alue sekä Suomenlinna sekä maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt. Maakunnalliset merkittävät

maisema-alueet ja rakennetun kulttuuriympäristön alueet osoitetaan kaavassa Missä maat on mainioimmat -selvityksen (2012) perusteella. Liitekartalla on viimeisin tieto muinaisjäännöksistä.

Hyvin suuri osa Helsingin kaupungin pinta-alasta on merkitty jollain kulttuuriympäristömerkinnällä. Kulttuuriympäristöä koskevissa kaavamääräyksissä on esitetty maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen ja kulttuuriympäristöarvojen yhteen sovittamisen tarve, mikä on erityisen tärkeää Helsingissä, missä on rikas kulttuuriperintö, mutta toisaalta tarve kehittää jo rakennettuja kulttuuriympäristöjä.

Määräykset edellyttävät, että Museovirasto ja alueellinen ELY-keskus sekä muut kulttuuriympäristöasiantuntijat ovat mukana suunnittelussa riippuen siitä onko kohde valtakunnallisesti vai maakunnallisesti arvokas. Käytännössä kulttuurihistoriallisesti arvokkailla alueilla on tehtävä tapauskohtainen tarkastelu vaikutuksista kulttuuriympäristöön, mikä edellyttää sujuvaa yhteistyötä eri viranomaisten kesken. Helsingin näkökulmasta on erittäin keskeistä, että vuorovaikutus on sujuvaa ja maisemalliset arvot ja kulttuuriympäristöarvot eivät estä Helsingin seudun kuntien ja valtion välisen sopimuksen mukaisen asuntotuotantomäärän toteutumista ja raideliikenteeseen tukeutuvan verkostomaisen kaupunkirakenteen kehittämistä.

Kaavan tausta-aineistoksi ja kaavaratkaisujen tueksi on laadittu selvitys Uudenmaan kulttuurihistoriallisesti merkittävistä teistä. Vanhoihin teihin liittyvien maisema-alueiden kehittämisessä on tärkeää, että erityisesti Helsingin sisääntuloväylien varsien kaupunkirakenteellinen kehittäminen on mahdollista.

Helsingin yleiskaavaluonnoksen rakentamisalueet RKY-alueella, maakuntakaavan inventoinnin rajauksen alueella tai maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön alueella ovat seuraavat:

Kantakaupungin pohjoisosat ovat yleiskaavassa tiivistyvän kantakaupungin aluetta. Täydennettäviä alueita keskustan alueella ovat esimerkiksi Katajanokan kärki, Hakaniemen sillan alue, Lauttasaaren pohjoisosat, Pornaistenniemi ja Koskelan sairaala-alue. Kantakaupungin alueella kaavamääräyksen tulkinta maakuntakaavassa osoitetun maankäytön pääkäyttötarkoituksen ja maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen yhteensovittamiseksi ei saa estää alueen täydentämistä. Pääasiallisesti maiseman ja rakennusperinnön säilyminen varmistetaan kuntakaavotuksella, samoin maankäytön suunnittelussa edellytetään riittäviä selvityksiä sekä alueiden käytön yhteensovittamista kulttuuriympäristön historialliseen kehitykseen.

18.02.2016

Malmin lentokentän alue osoitetaan Helsingin yleiskaavassa rakentamisalueeksi. Vaihekaavassa tämä asia on otettu huomioon osoittamalla alue tiivistettäväksi taajamatoimintojen alueeksi. Alue on RKY 2009 -kohde ja maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö. Tarkemmassa suunnittelussa otetaan huomioon lentokenttärakennukset ja jätetään mahdollisesti muistumia muista rakenteista. Malmin lentokentän alue tukeutuu toiminnoiltaan Malmin asemansetuun, minkä takia olisi tarkoituksenmukaista osoittaa maakuntakaavan tiivistettävä alue yhtenäisenä Malmin asemalta Malmin lentokentän rakentamisalueelle.

Vartiosaari on RKY 2009-kohde ja maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö. Yleiskaavaehdotuksessa Vartiosaarta esitetään taajamatoimintojen ja virkistysalueeksi. Vartiosaaren osayleiskaavan suunnitteluperiaatteiden mukaan saaren arvokas kulttuuriympäristö on suunnittelun lähtökohtana. Osayleiskaavatyön yhteydessä on tehty Vartiosaaresta kulttuuriympäristöselvitys sekä Huvila- ja ranta-alueiden kehittämisselvitys, jotka ohjaavat maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen sekä taajamarakentamisen yhteen sovittamista.

Viikin alueelle esitetään Helsingin yleiskaavaehdotuksessa rakennetun alueen täydentämistä maakuntakaavan pääkäyttömerkinnän puitteissa, jolloin se sijoittuu RKY 2009 -alueelle ja maakuntakaavainventoinnin alueelle.

Yleiskaavassa Tuomarinkylänkartanon ja Tuusulantien väliselle alueelle esitetään rakentamista, jossa rakentaminen sijoittuu RKY 2009 -alueelle, valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle ja maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön alueelle. Maakuntakaavan luonnosvaiheessa oli ennakoitu maankäytön muutosta muuttamalla virkistysalueen rajausta kapeammaksi Tuomarinkylän kartanon kohdalla, mikä taas ehdotusvaiheessa on korjattu takaisin. On tärkeää, että korkeamman tason maakuntakaavan rajauksia tulkitaan yleispiirteisesti tarkemman tason suunnittelussa. Viheralueiden tarkemmat rajaukset tulee olla yleiskaavoituksen ja asemakaavoituksen määriteltävissä.

Keskuspuiston länsireunassa maakuntakaavan maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristö -merkinnän tulkinnan tulisi mahdollistaa Helsingin uuden yleiskaavan mukainen rakentaminen.

Helsingin uuden yleiskaavan rakentamisalueet Torpparinmäen pohjoisosassa ja Kuusmiehentien varressa Näsinöjanpuiston kohdalla kuuluvat myös nykyiseen valtakunnallisesti arvokkaaseen Vantaanjoen maisema-alueeseen. Maakuntakaavan kulttuuriympäristörajausten tulisi olla sama kuin mahdollisesti tarkistettava maisema-alueen raja.

18.02.2016

Melkin saari on osoitettu Helsingin yleiskaavaluonnoksessa asuntovaltaiseksi alueeksi ja virkistysalueeksi. Nyt esitetty maakuntakaavan pääkäyttömerkintä ja maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristömerkintä vaativat maakuntakaavan tulkinnalta joustavuutta.

Maakuntakaavaluonnoksesta on tehty kaksi muutosta kulttuuriympäristöihin Helsingin alueella. Lauttasaaren pohjoisosa on poistettu RKY-alueesta, sillä alueen arvot ovat perustuneet vanhoihin huviloihin, joita ei enää ole olemassa. Muutos on perusteltu. Toinen laajempi muutos on Helsingin edustan merimaiseman aluerajauksen suurentaminen Suomenlinnan eteläpuoliselle merialueelle.

Käsittely

02.02.2016 Ehdotuksen mukaan

Lautakunta päätti muuttaa asioiden käsittelyjärjestystä siten, että se käsitteli asian Ykp/4 asian Vp/3 jälkeen.

Vastaehdotus:

Outi Silfverberg: Poistetaan kappaleen 49 lopusta lause: "4. vaihemaakuntakaavassa Vartiosaaren alue ja Ramsinniemi tulisi osoittaa Helsingin yleiskaavaluonnoksen ja Vartiosaaren osayleiskaavan suunnitteluperiaatteiden mukaisesti taajamatoimintojen alueiksi."

Kannattaja: Pekka Buttler

Vastaehdotus:

Outi Silfverberg: Lisätään kappaleen 37 jälkeen: "Maakuntakaavan yhtenä tavoitteena on maakunnallisten luonnonsuojelualueiden verkoston kehittäminen. Tältä osin olisi perusteita lisäselvityksiin, joissa huomioitaisiin myös kuntien tuottamia aineistoja luontoarvoiltaan vähintään maakunnallisesti arvokkaista kohteista."

Kannattaja: Pekka Buttler

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Poistetaan kappaleen 49 lopusta lause: "4. vaihemaakuntakaavassa Vartiosaaren alue ja Ramsinniemi tulisi osoittaa Helsingin yleiskaavaluonnoksen ja Vartiosaaren osayleiskaavan suunnitteluperiaatteiden mukaisesti taajamatoimintojen alueiksi."

Jaa-äännet: 6

Hennariikka Andersson, Jape Lovén, Matti Niiranen, Tom Packalén, Risto Rautava, Heta Välimäki

18.02.2016

Ei-äänet: 3

Pekka Buttler, Outi Silfverberg, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti jäsen Silfverbergin tekemän vastaehdotuksen äänin 6-3.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään kappaleen 37 jälkeen: "Maakuntakaavan yhtenä tavoitteena on maakunnallisten luonnonsuojelualueiden verkoston kehittäminen. Tältä osin olisi perusteita lisäselvityksiin, joissa huomioitaisiin myös kuntien tuottamia aineistoja luontoarvoiltaan vähintään maakunnallisesti arvokkaista kohteista."

Jaa-äänet: 6

Hennariikka Andersson, Jape Lovén, Matti Niiranen, Tom Packalén, Risto Rautava, Heta Välimäki

Ei-äänet: 3

Pekka Buttler, Outi Silfverberg, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti jäsen Silfverbergin tekemän vastaehdotuksen äänin 6-3.

24.02.2015 Ehdotuksen mukaan

Rakennusvirasto 1.2.2016

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 1.2.2016

30.03.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

23.03.2015 Pöydälle

18.02.2016

TO/3

Liikuntavirasto Hallintopalvelut 18.3.2015

05.03.2015 Ehdotuksen mukaan

03.03.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

24.02.2015 Pöydälle

26.2.2015 Lausunto annettu

24.02.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

24.02.2015 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Anne Karlsson, johtava yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37444
anne.karlsson(a)hel.fi
Heikki Salmikivi, yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37483
heikki.salmikivi(a)hel.fi
Marja Piimies, yleiskaava-arkkitehti, puhelin: 310 37329
marja.piimies(a)hel.fi

§ 34

Liikennelaitos – liikelaitoksen johtokunnan lausunto Hämeentien, Haapaniemenkadun ja Viidennen linjan liikennesuunnitelmasta

HEL 2014-002244 T 08 00 00

Lausunto

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Liikennesuunnitelman lähtökohdissa on huomioitu liikennelaitos -liikelaitoksen näkökulmasta raitioliikenteen kehittämistavoitteet. Kehittämistavoitteista molemmissa suunnitelman vaihtoehdoissa on huomioitu sujuvuus, luotettavuus, häiriöttömyys ja raitioliikenteen nopeuttamistavoitteet.

Vaihtoehtovertailussa kahden eri vaihtoehdon A ja B välillä merkittävin hyöty matkustajan näkökulmasta on havaittavissa vaihtoehto A:ssa. Kyseisessä vaihtoehdossa nousevat esille myös selkeästi raitioliikenteen kehittämistavoitteista liikenteen nopeutuminen sekä luotettavuus. Leveämmät kaistat lisäävät häiriöttömyyttä ja luotettavuutta sekä mahdollistavat nopeamman ajon ja pienemmät kustannukset. Luotettavuus ja häiriöttömyys ovat oleellinen osa joukkoliikenteen houkuttelevuuden näkökulmasta. Helsingin yleiskaavaehdotus sisältää ajatuksen kaupunkibulevardeista, joilla merkittävä osa tiivistyvän kaupungin liikennevirrasta kulkee nopeita raitioiteita pitkin. Edellytys sille, että kaupunkibulevardit vastaavat näitä tavoitteita, on raitioliikenteen nopeus ja luotettavuus. Raitioliikenteen kaistojen riittävä leveys on välttämätön lähtökohalta nopealle, luotettavalle ja palvelukykyiselle raitioliikenteelle. Hämeentien raitiotien nopeus ja luotettavuus ovat keskeinen edellytys myös Malmin lentokenttäalueen tärkeäksi säteittäiseksi yhteydeksi suunnitellun Lahdenväylän suuntaisen raitiotien palvelukyvyllä.

Liikennesuunnitelman vaihtoehto A:ssa on huomioitu tärkeimmät raitioliikenteen kehittämistavoitteet siten, että kyseinen vaihtoehto on myös HKL:n näkökulmasta paras vaihtoehto.

Liikennesuunnitelman toteutumisen osalta HKL toivoo ajankohdan varmistuvan mahdollisimman pikaisesti. Suunnitelman toteuttamisaikataululla on merkittävä vaikutus siihen, että Hämeentien raitiotiekiskojen huoltotoimet ja korvausinvestoinnit voidaan aikatauluttaa HKL:n toimintasuunnitelmiin ja investointiohjelmiin kokonaistaloudellisesti edullisesti niin, että ne yhteensovitetaan hyvin Hämeentien suunnitelman toteuttamisaikatauluun.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Markus Keisala, kehittämisspäälikkö, puhelin: 310 35838
markus.keisala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hämeentien liikennesuunnitelma
- 2 Piirustus 6512-7
- 3 Piirustus 6511-1

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnalta lausuntoa Hämeentien, Haapaniemenkadun ja Viidennen linjan liikennesuunnitelmasta 29.2.2016 mennessä.

Lähtökohdat ja tavoitteet

Helsingin strategiaohjelman 2013 - 2016 yhtenä tavoitteena on kestävä liikkumisen edistäminen. Helsingin liikkumisen kehittämisohjelman (kaupunginhallitus 27.1.2015) tavoitteita ovat kestävien kulkutapojen saavutettavuuden nostaminen kilpailukykyiseksi autoliikenteen kanssa arjen matkoilla, liikennejärjestelmän asukkaille aiheuttamien haittojen vähentäminen liikennesuunnittelun valinnoilla ja liikenteen kasvun ohjaaminen kestäviin kulkutapoihin.

Hämeentie on katuluokitukseltaan autoliikenteen alueellinen kokoojakatu. Sen päivittäinen ajoneuvoliikennemäärä suunnittelualueella vaihtelee 10 000 - 13 500 ajoneuvon välillä, mistä 3 000 on HSL-liikenteen busseja. Nopeusrajoitus on korttelivälistä riippuen 30, 40 tai 50 km/h. Kadulla on raitiovaunukaistat, bussikaistat ja yhdet autokaistat. Tällä hetkellä Kurvin ja Hakaniemen välillä kulkevat raitiolinjat 6, 7A ja 7B, jotka raitioliikenteen linjastosuunnitelman mukaan yksinkertaistuvat jatkossa linjoiksi 6 ja 7.

Liikennesuunnitelma

18.02.2016

Hämeentien liikenne Hakaniemen ja Kurvin välillä on suunniteltu siten, että kadun reunoilla rakennusten vieressä on jalkakäytävät, niiden vieressä reunakivellä ajoradasta ja jalkakäytävästä erotellut yksisuuntaiset pyörätiet sekä pyörätien vieressä yhdet autokaistat, jossa kulkevat bussit, taksit sekä tontti- ja huoltoliikenne. Nämä kaistat korvaavat nykyiset bussikaistat. Kadun keskellä on rakenteellisesti eroteltu raitiotie. Viiden linjan ja Haapaniemenkadun pyöräliikenteen järjestelyt muutetaan yksisuuntaisiksi, jotta järjestelyt ovat yhteen sopivat Hämeentien suunnitelman kanssa.

Pysäkkijärjestelyistä ja pyöräteistä johtuen joudutaan poistamaan kaksi metron lippuhallin sisäänkäyntiä Sörnäisissä. Muutos on todettu mahdolliseksi yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, HKL:n, HSL:n ja pelastusviranomaisien kanssa. Poistettavista sisäänkäynneistä toinen sijaitsee Hämeentien oikealla puolen Helsingistä tultaessa. Toinen poistettava sisäänkäynti sijaitsee nykyisin Hämeentien kaistojen välissä ja palvelee nykyisiä raitioteiden vaihtopysäkkejä.

Sisäänkäyntien poisto heikentää metron saavutettavuutta matkustajien näkökulmasta. Kokonaisuudessaan liikennejärjestelyt parantavat raitioliikenteen ja muun kestävästi liikkumisen edellytyksiä niin merkittävästi, että HKL pitää muutosta perusteltuna. Hämeentien eteläpuolelta poistettavasta sisäänkäynnistä jää noin 25 metrin päähän toinen kadun samalla puolen sijaitseva sisäänkäynti. Lisäksi keskikaistan sisäänkäynnin poistamisen aiheuttamaa haittaa pienentää autoliikenteen vähentyminen Hämeentieltä ja tien ylityksen sujuvuuden paraneminen. Tämän lisäksi nykyisten avonaisten sisäänkäyntien etenkin talviajan kunnossapidettävyyden on ollut haastavaa. Nykyisistä avoportaista HKL:lle tulee runsaasti liukastumisiin liittyviä korvausvaatimuksia. Portaat ovat jyrkät ja kapeat ja siten hankalasti kunnossapidettävät. Poistettavaksi esitetyssä Sörnäisten metroaseman nykyisen raitiotiepysäkin sisäänkäynnissä myös suojaetäisyydet raitiotielle portaissa ovat liian pienet.

Liikennesuunnitelmassa Sörnäisten metroasemalle jäisi vielä kaksi avoporrassisäänkäyntiä, joiden kehittäminen ja laajentaminen esimerkiksi hissiyhteyksiksi kiinteistöön voisi olla perusteltua pidemmällä aikavälillä. Jäljelle jäävät sisäänkäynnit ovat palvelutason kannalta hyvissä paikoissa Hämeentien molemmin puolin ja palvelevat sekä Hämeentien että Helsinginkadulla olevien raitiotiepysäkkien vaihtomatkustajia. Hissiyhteys parantaisi yhteyksien esteettömyyttä olennaisesti. HKL esittääkin, että metroaseman turvallisen ja esteettömän saavutettavuuden varmentamiseksi jatkosuunnittelussa otetaan huomioon metrosisäänkäyntien palvelutason parantaminen kattamalla sisäänkäynnit ja arvioimalla mahdollisuudet hissiyhteyksien toteuttamiseksi.

Koska Hämeentien liikennemäärä ja ylitettävien moottoriajoneuvokais-tojen määrä vähenevät, voidaan Hämeentieltä poistaa liikennevalot neljästä risteyksestä ja kolmelta erilliseltä suojatieltä. Risteyksissä on pääsääntöisesti nykyistä enemmän keskisaarekkeita turvaamassa jalankulkijan ylitystä. Liikennevalojen poistaminen vähentää kadun estevaikutusta jalankulkijalle, sujuvoittaa pyöräilyä sekä nopeuttaa joukkoliikennettä. Liikennevalot poistetaan Kolmannen ja Neljännen linjan, Kaikukadun sekä Lintulahdenkadun risteyksistä. Lisäksi Vilhonvuorenkujan tulosuuntaa ei enää valo-ohjata Helsinginkadun risteyksessä. Liikennevalot poistetaan Käenkujan ja Haapaniemen raitiovaunupysäkkien yhteydessä olevilta erillisiltä suojateiltä. Kyseinen toimenpide edistää selkeästi raitioliikenteen nopeuttamisen kehittämistavoitetta.

Vuorovaikutus

Suunnitelman vaikutuksia on arvioitu kadun viihtyisyyden, jalankulun, pyöräliikenteen, joukkoliikenteen, huoltoliikenteen, pysäköinnin, autoliikenteen, turvallisuuden, terveellisuuden ja Hämeentien yritysten näkökulmasta. Suunnitelman vaikutukset on kuvattu laajemmin liitteessä 1.

Liikennesuunnitelman vuorovaikutusprosessissa on ollut kaksi vaihetta, joissa molemmissa on järjestetty yleisötilaisuus. Kerrokantasi-verkkopalvelussa oli mahdollista tutustua ja kommentoida 25.11.–31.12.2014 välisenä aikana suunnitelmavaihtoehtoihin.

28.9.–11.10.2015 Kerrokantasi-verkkopalvelussa oli mahdollista tutustua ja kommentoida suunnitelmaluonnosta.

Kustannukset

Katujärjestelyjen osalta liikennesuunnitelman kustannusarvio on seuraava:

Hämeentie	14,1 milj. euroa, josta 8 milj. euroa on raitiotien rakennuskustannuksia
Viides linja	0,6 milj. euroa
Haapaniemenkatu	0,9 milj. euroa

Metron sisäänkäynnit ja kansirakenteet ovat HKL:n hallinnassa. Metron sisäänkäyntien muutostöistä ja kansirakenteiden korjaustöistä ei ole vielä laadittu kustannusarvioita. HKL sovittaa liikennesuunnitelman toteuttamiseksi tarpeelliset työt investointiohjelmaansa. HKL selvittää myös, onko liikennesuunnitelman toteuttamisen yhteydessä kustannustehokasta ja siten tarkoituksenmukaista myös peruskorjata Sörnäisten kansirakenne.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Markus Keisala, kehittämisspällikkö, puhelin: 310 35838
markus.keisala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hämeentien liikennesuunnitelma
- 2 Piirustus 6512-7
- 3 Piirustus 6511-1

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 08.12.2015 § 393

HEL 2014-002244 T 08 00 00

Hankenro 0926_13

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että Hämeentien, Viidennen linjan ja Haapaniemenkadun liikennesuunnitelmat hyväksytään liikennesuunnitteluosaston piirustusten 6511-1 ja 6512-7 mukaisina. Kaupunkisuunnittelulautakunta edellytti myös, että niiden katujen joihin Hämeentieltä poistuva liikenne siirtyy tai muuten vaikuttaa, erityisesti Itäväylä-Junatie-Teollisuuskatu reitin, liikenteen sujuvuus huomioidaan alueen jatkosuunnittelussa riittävällä tasolla.

Käsittely

08.12.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Palautusehdotus:

Matti Niiranen: Palautusehdotus, Niiranen Matti

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää palauttaa Hämeentien, Haapaniemenkadun ja Viidennen linjan liikennesuunnitelman uudelleen valmisteltavaksi siten, että:

- suunnitelma toteutetaan kun Kalasataman liikennejärjestelyt ovat valmiit, Hanasaaren voimalaitosalueen uudisrakentamisen sekä mm. Kruununsiltojen ja Hakaniemensillan rakentamisen aikataulut ja suunnit-

18.02.2016

telmat ovat valmiit.

- selvitetään nyt esitettyä tarkemmin mm. Sörnäisten tunnelin vaikutukset liikenteen sujuvuuteen, mahdolliset toimet poikittaisliikenteen sujuvuuden parantamiseksi sekä Jokeri 0-linjan toimivuus.

Kannattaja: Tom Packalén

Vastaehdotus:

Jape Lovén: Kaupunkisuunnittelulautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että Hämeentien, Viidennen linjan ja Haapaniemenkadun liikennesuunnitelmat hyväksytään liikennesuunnitteluosaston piirustusten 6511-1 ja 6512-7 mukaisina. Kaupunkisuunnittelulautakunta edellyttää myös, että niiden katujen joihin Hämeentielleä poistuva liikenne siirtyy tai muuten vaikuttaa, erityisesti Itäväylä-Junatie-Teollisuuskatu reitin, liikenteen sujuvuus huomioidaan alueen jatkosuunnittelussa riittävällä tasolla.

Kannattaja: Osmo Soininvaara

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Palautusehdotus, Niiranen Matti

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää palauttaa Hämeentien, Haapaniemenkadun ja Viidennen linjan liikennesuunnitelman uudelleen valmisteltavaksi siten, että:

- suunnitelma toteutetaan kun Kalasataman liikennejärjestelyt ovat valmiit, Hanasaaren voimalaitosalueen uudisrakentamisen sekä mm. Kruununsiltojen ja Hakaniemensillan rakentamisen aikataulut ja suunnitelmat ovat valmiit.

- selvitetään nyt esitettyä tarkemmin mm. Sörnäisten tunnelin vaikutukset liikenteen sujuvuuteen, mahdolliset toimet poikittaisliikenteen sujuvuuden parantamiseksi sekä Jokeri 0-linjan toimivuus.

Jaa-äännet: 5

Pekka Buttler, Jape Lovén, Outi Silfverberg, Osmo Soininvaara, Heta Välimäki

Ei-äännet: 4

Michael Berner, Matti Niiranen, Tom Packalén, Risto Rautava

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti äänin 5-4.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kaupunkisuunnittelulautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että Hämeentien, Viidennen linjan ja Haapaniemenkadun liikennesuunnitelmat hyväksytään liikennesuunnitteluosaston piirustusten 6511-1 ja 6512-7 mukaisina. Kaupunkisuunnittelulautakunta edellyttää myös, että niiden katujen joihin Hämeentielle poistuva liikenne siirtyy tai muuten vaikuttaa, erityisesti Itäväylä-Junatie-Teollisuuskatu reitin, liikenteen sujuvuus huomioidaan alueen jatkosuunnittelussa riittävällä tasolla.

Jaa-äännet: 3

Michael Berner, Matti Niiranen, Risto Rautava

Ei-äännet: 6

Pekka Buttler, Jape Lovén, Tom Packalén, Outi Silfverberg, Osmo Soininvaara, Heta Välimäki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritetussa äänestyksessä jäsen Lovénin vastaehdotus voitti äänin 6-3.

Matti Niiranen: Eriävä mielipide, Niiranen Matti

Katson, että Hämeentien, Haapaniemenkadun ja Viidennen linjan liikennesuunnitelma ei ole kiireellinen, vaan se tulisi käsitellä sitten kun - Kalasataman liikennejärjestelyt ovat valmiit ja Hanasaaren voimalaitosalueen uudisrakentamisen sekä mm. Kruununsiltojen ja Hakaniemensillan rakentamisen aikataulut ja suunnitelmat ovat valmiit. - mm. Sörnäisten tunnelin vaikutukset liikenteen sujuvuuteen, mahdolliset toimet poikittaisliikenteen sujuvuuden parantamiseksi sekä Jokeri 0-linjan toimivuus on selvitetty tarkemmin. Toisin kuin valmistelussa on perusteluina annettu ymmärtää Hämeentien raitiotiekiskot on tarpeen uudistaa vain osittain vasta 2020-luvun alkupuolelta lukien. Keskimäärin linjan eri osuuksien ratametreillä elinkaarta on jäljellä 8,75 vuotta.

Eriävään mielipiteeseen yhtyvät: Risto Rautava, Michael Berner, Tom Packalén

01.12.2015 Pöydälle

24.11.2015 Pöydälle

17.11.2015 Pöydälle

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Taneli Nissinen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37447
taneli.nissinen(a)hel.fi

Niko Palo, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37220
niko.palo(a)hel.fi

Anna Pätynen, liikenneinsinööri, liikenteen toimivuustarkastelut, puhelin: 310 37110
anna.patynen(a)hel.fi

Jari Rantsi, liikenneinsinööri, ympäristövaikutukset, puhelin: 310 37215
jari.rantsi(a)hel.fi

Hanna Strömmer, liikenneinsinööri, liikenneturvallisuus, puhelin: 310 37106
hanna.strommer(a)hel.fi

§ 35

Ilmanvaihtotöiden tilaaminen

HEL 2016-001632 T 02 08 03 00

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen tekemään puitesopimukset HKL:n kiinteistöissä tehtävistä ilmanvaihtotöistä hankinta-asiakirjoista lähemmin ilmenevin ehdoin kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen tehneiltä:

- Ilmastointinikkarit Oy
- IKV Kiinteistötekniikka Oy
- ISS Palvelut Oy

niin, että

- sopimuskausi on 1.3.2016 – 28.2.2020
- tehtävissä sopimuksissa hinnat ovat kiinteät kahden (2) vuoden ajan, jonka jälkeen hintojen suuruutta voidaan tarkistaa muuttuneiden työvoima- ja materiaalikustannusten perusteella
- ilmanvaihtotöiden kokonaiskustannukset tehtävien puitesopimusten perusteella ovat yhteensä enintään 3.000.000 euroa (alv 0 %)

Ilmanvaihtotöitä tilataan sopimuskauden aikana myöhemmin yksilöityihin toimeksiantoihin kokonaistaloudellinen edullisuus huomioon ottaen toimittajalta, jolla on tilaajan kannalta parhaat edellytykset toimeksianton suorittamiseen tilaajan toiminnan edellyttämän tarpeen ja aikataulun sekä toimittajan kapasiteetin mukaan. Tilaaja voi järjestää erillisten toimeksiantojen osalta minikilpailutuksen puitejärjestelyyn valittujen toimittajien kesken.

Edellä kuvatusta toimeksiantojen ohjautumisesta voidaan poiketa tapauskohtaisesti perustellusta syystä, esimerkiksi resurssisyyst, asiakastuntemus tai toimittajan erityinen asiantuntemus.

Tilaajalla on oikeus järjestää tarkennetuista ja yksilöidyistä toimeksiantoista erillinen avoin tarjouskilpailu.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Marko Hartikainen, Ivi-valvoja, puhelin: 310 35580
marko.hartikainen(a)hel.fi

18.02.2016

INKA/1

Liitteet

1 vertailutaulukko.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, HKL-liikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Liite 1
Projekti-insinööri	Liite 1
Lvi-valvoja	Liite 1
Tarjoajat	Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankinnan kohteena ovat laskutyönä tehtävät ilmanvaihtotyöt, jotka kohdistuvat HKL:n omistamiin tai ylläpitovastuulla oleviin huonetiloihin, rakennuksiin ja kiinteistöihin.

Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitos järjesti puitejärjestelyinä tarjouskilpailun (42H/15, 20.11.2015) ilmanvaihtotöiden suorittamisesta laskutyönä noin neljän (4) vuoden aikana.

Hankintamenettelyinä käytettiin EU-menettelyn mukaista avointa menettelyä. Tarjouskilpailun avoimesta menettelystä ilmoitettiin julkisesti 23.11.2015 Internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi ja Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosassa 25.11.2015, 2015/S 228-415922. Menettelyssä kenellä tahansa oli oikeus pyytää tarjouspyyntöasiakirjoja ja osallistua tarjouskilpailuun.

Tarjousasiakirjojen määräaika oli 13.1.2016 klo 12:00.

Määräaikaan mennessä tarjouksen jätti viisi (5) alan yritystä.

Tarjosten käsittely toteutettiin kolmessa vaiheessa:

1. Tarjoajien soveltuvuuden tarkistaminen
2. Tarjosten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen
3. Tarjosten vertailu

18.02.2016

Tarjoajan soveltavuuden tarkistamisen tarkoituksena oli selvittää tarjoajan edellytykset suoriutua ilmanvaihtotöiden tuottamisesta tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistamisen tarkoituksena oli arvioida tarjouksia suhteessa niihin vaatimuksiin, joita ostettavalta palvelulta edellytettiin.

Pakolliset vaatimukset ja pyydetyt selvitykset esitettiin tarjouspyynnössä ja sen liitteissä.

Liitteessä on esitetty taulukko tarjoajien soveltavuuden ja tarjouspyynnön mukaisuuden arvioinnista.

Tarjousten vertailu tehtiin niiden tarjousten osalta, jotka täyttivät tarjoajille ja tarjouksille asetetut vaatimukset. Tarjousten ratkaisuperusteena on ollut kokonaistaloudellinen edullisuus.

Arviointiperusteena käytettiin seuraavia kriteereitä:

1. Hinta 60 %

- Tarjoushinnoista laskettiin kullekin tarjoajalle ns. tyyppiurakkahinta HKL:n keskimääräisen vuositöiden määrien mukaisesti. Tarjoushinnat on esitetty liitteenä olevassa tarjousten vertailutaulukossa.
- Halvimman tyyppiurakkahinnan saanut yritys sai parhaat hintapistet (60 pistettä). Muut saivat (halvin hinta / yrityksen hinta) x 60 pistettä.

2. Palvelun laatu 40 %

- Laadun vertailuperusteena käytettiin tarjoajien soveltavuuden vähimmäisvaatimukset ylittävää osuutta.
Laatutekijät olivat (suluissa painoarvot laatutekijöiden osalta):
 - I. Palvelukuvaus (30 %)
 - II. Vastuullinen työnjohtaja (40 %)
 - III. Muu henkilöstö (30 %)
- Laatuarviointi suoritettiin tarjouksen liitteeksi vaadittujen selvitysten perusteella.
- Laatutekijät ja niiden osakokonaisuudet painoarvoineen on esitetty liitteenä olevassa tarjousten vertailutaulukossa. Laatu pisteet skaalattiin siten, että parhaimmat laatu pisteet saanut yritys sai 40 laatu pistettä, muut saivat (yrityksen pistemäärä/parhaan pistemäärä) x 40 pistettä.

18.02.2016

Vertailupisteet laskettiin hinta- ja laatusuhteiden yhteenlaskettuna summana. Korkeimman yhteispistemäärän saaneet ehdokkaat valitaan vuosiurakoitsijoiksi, 3 urakoitsijaa.

Näin tarjoajat on saatu seuraavaan paremmuusjärjestykseen:

Yritys	Yhteispisteet
1. Ilmastointinikkarit Oy	98,33
2. IKV Kiinteistötekniikka Oy	95,67
3. ISS Palvelut Oy	91,50
4. Pelti- ja rautatyö Oy	84,86
5. Suomen LVIS-Huolto Oy	84,83

Tarjousasiakirjat ovat kokonaisuudessaan nähtävillä johtokunnan kokouksessa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Marko Hartikainen, lvi-valvoja, puhelin: 310 35580
marko.hartikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 vertailutaulukko.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, HKL-liikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Liite 1
Projektinsiinööri	Liite 1
Lvi-valvoja	Liite 1
Tarjoajat	Liite 1

§ 36

Katujen suunnittelun hankintaa koskevan puitejärjestelyn tekemisen vuoksille 2016 - 2017

HEL 2016-001635 T 02 08 02 00

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen tilaamaan katujen suunnittelua yhteensä enintään 1.600.000,00 euron (alv 0 %) arvosta ajalla 1.1.2016 – 31.12.2017.

Katusuunnitelmia tilataan yllä mainittuna aikana Helsingin kaupungin rakennusviraston hankintarenkaana järjestämän tarjouskilpailun (16.10.2015) perusteella, puitejärjestelyyn valituilta toimittajilta tarjousten mukaisin hinnoin.

Katusuunnittelu tilataan sopimuskauden aikana halvin hinta huomioon ottaen toimittajalta, jolla on parhaat edellytykset toimeksiannon suorittamiseen tilaajan toiminnan tarpeiden ja aikataulun mukaisesti. Suuremmissa katusuunnittelutöissä käytetään minikilpailutusta puitejärjestelyyn valittujen toimittajien kesken.

Puitejärjestelyyn on valittu edellä mainittujen arviointiperusteiden mukaisesti alla olevat toimittajat eri osakokonaisuuksille.

Tehtävä 1, Monialaiset suunnittelukokonaisuudet, yleis- ja rakennussuunnittelu

Ramboll Finland Oy
Sito Oy
Finnmap Infra Oy
Pöyry Finland Oy
FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy
WSP Finland Oy
Destia Oy

Tehtävä 2, Tavanomaiset suunnittelutoimeksiannot

Formacad Oy
Destia Oy
Finnmap Infra Oy
KON-INS Oy
WSP Finland Oy
Pöyry Finland Oy
FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy

18.02.2016

Tehtävä 5, Melu-, värinä- ja runkomeluselvityksien laadinta

Akukon Oy
Sito Oy
A-Insinöörit Suunnittelu Oy
WSP Finland Oy
Ramboll Finland Oy

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Juha Saarikoski, hankepäällikkö, puhelin: 310 35288
juha.saarikoski(a)hel.fi

Liitteet

1 vertailutaulukko.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankinnat

Otteet

Ote

Hankinta
Yksikön johtaja
Hankintapäällikkö
Hankepäällikkö
Infrapäällikkö

Otteen liitteet

Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankinnan kohteena on liikennelaitoksen tarpeiden mukaisten katujen suunnittelutöiden puitejärjestely vuosille 2016 – 2017.

Tämä hankinta on kilpailutettu rakennusviraston toimesta hankintarenkaana yhdessä Helsingin seudun ympäristöpalvelut – kuntayhtymän (HSY) (tehtävät 1, 2 ja 4), Helsingin kaupungin liikennelaitos – liikennelaitoksen (HKL) (tehtävät 1, 2 ja 5) ja liikuntaviraston (tehtävät 6 ja 7) kanssa. Jokainen hankintarenkaaseen kuuluva hankintayksikkö tekee oman hankintapäätöksen. Hankinnasta laadittavaan sopimukseen han-

kintarenkaan osapuolet liittyvät ja ottavat sen käyttöön allekirjoittamalla sopimuksen.

Hankinta perustuu erityisalojen hankintalain 349 §:n kohtaan 26: Hankinta on tehty puitejärjestelynä, jonka tarjouspyynnössä liikennelaitos on mainittu yhtenä mukana olevana hankintayksikkönä.

Tilaaaja hankkii tarvitsemansa suunnittelu- ja asiantuntijapalvelut kokonaistaloudelliseen edullisuuteen perustuvilla tarjouskilpailuilla. Pienehköt ja tavanomaiset suunnittelutehtävät on tarkoituksenmukaisinta tilata puitesopimuksen perusteella kyseiseen tehtävään puitesopimusten edullisuusjärjestyksessä parhaiten soveltuvalta konsultilta.

Hankinnan kulku ja tarjousten vertailuperusteet

EU -hankintailmoitus avoimesta hankintamenettelystä ”Katujen suunnittelun puitesopimus 2016–2017” julkaistiin sähköisessä ilmoituskanava Hilmassa 16.10.2015. Hankintailmoituksessa ilmoitettiin, että hankinta jaetaan osa-alueisiin. Tarjouksen jätti yhteensä 16 toimistoa.

Katujen suunnittelun tarjouspyyntö oli jaettu tehtäviin (1-7), joihin konsultit voivat jättää tarjouksen yhteen tai useampaan tehtävään. Tarjouspyynnössä ilmoitettiin, että tehtäviin 1 ja 2 valitaan 7 sopimustoimittajaa ja tehtäviin 3-7 valitaan 5 sopimustoimittajaa.

Katu- ja puisto-osaston, HKL:n ja HSY:n asiantuntijat suorittivat tarjousten henkilöstöarvioinnin.

Määräaikaan mennessä saatiin tarjouksia seuraavasti:

Tarjouspyynnön tehtävä	Tarjouksien lukumäärä
Tehtävä 1	9
Tehtävä 2	11
Tehtävä 3	7
Tehtävä 4	10
Tehtävä 5	7
Tehtävä 6	7
Tehtävä 7	6

Infrasuunnittelu Oy:n tarjous saapui myöhässä, jonka takia heidän tarjouksensa tulee sulkea tarjouskilpailusta. Sweco Ympäristö Oy:n tarjous tehtävien 3 ja 4 osalta on hylättävä puuttuvien hintatietojen vuoksi, koska tarjousta ei voida vertailla kyseisten tehtävien osalta.

Tarjousten vertailu perustui niiden kokonaistaloudellisen edullisuuden arviointiin seuraavilla kriteereillä:

18.02.2016

1. Laatutekijät (kaikissa tehtävissä on painoarvo 60 %)

- projektipäällikkö 50 % laatutekijöistä
- suunnittelija 50 % laatutekijöistä

2. Veloitusperusteet (kaikissa tehtävissä painoarvo on 40 %)

- henkilöryhmän 01 aikaveloitushinta

Kullekin konsultille määritetään hintapisteet ryhmän 01 veloitushinnan perusteella seuraavalla kaavalla: Halvin tarjottu hinta/vertailtavan tarjouksen hinta * 10 (max pisteet) = hintapisteet.

Tarjosten kokonaistaloudellista edullisuutta kuvaavat laatu- ja hintapisteytyksen vertailutaulukko on esitetty liitteessä 1.

Puitesopimukset ovat voimassa 31.12.2017 mennessä tehdyissä tilauksissa. Sopimukseen sisältyy kaksi optiovuotta 2018 ja 2019, joiden käyttämisestä jokainen hankintarenkaaseen kuuluva tilaaja ilmoittaa erikseen puitesopimukseen valituille toimijoille vuoden 2018 osalta viimeistään 10/2017 mennessä ja vuoden 2019 osalta 10/2018 mennessä. Liikennelaitoksen osalta mahdollisten optiovuosien käyttämisestä tehdään erillinen päätös.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Juha Saarikoski, hankepäällikkö, puhelin: 310 35288
juha.saarikoski(a)hel.fi

Liitteet

1 vertailutaulukko.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankinnat

Otteet

Ote

Hankinta
Yksikön johtaja
Hankintapäällikkö
Hankepäällikkö
Infrapäällikkö

Otteen liitteet

Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1

18.02.2016

KUPI/1

§ 37

Kuljetuspalvelujen hankintaa vuonna 2016 koskeva puitesopimus-järjestely

HEL 2016-001633 T 02 08 02 01

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen tilaamaan kuljetuspalveluja ajalla 1.1. - 31.12.2016 yhteensä enintään 800.000 eurolla (alv 0 %) Stara Logistiikalta Stara Logistiikan omana työnä tai Stara Logistiikan järjestämän tarjouskilpailun (23.6.2015) perusteella puitejärjestelyyn valituilta toimittajilta tarjousten mukaisin hinnoin.

Puitejärjestelyä koskevassa tarjouskilpailussa valintaperusteena oli kokonaistaloudellinen edullisuus.

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Toni Jurva, yksikön johtaja, puhelin: 310 34825
toni.jurva(a)hel.fi

Liitteet

1 Tarjousvertailu.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, HKL-liikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Yksikön johtaja
Hankintapäällikkö
Infran kunnossapitopäällikkö
Lvi-valvoja

Otteen liitteet

Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

18.02.2016

Hankinnan kohteena ovat kuljetuspalvelut, joilla toteutetaan HKL-Kunnossapidon tarvittavia huolto- ja kunnossapitotoimintojen materiaalikuljetuksia ja -asennuksia.

Vuonna 2015 kuljetuspalveluhankintoja toteutui noin 659.000 euron arvosta (HKLjk 13.11.2014 § 176, hankinnan kokonaisarvo enintään 700.000 euroa). Vuoden 2015 kuljetuskustannuksista noin 76 % kohdistui korjausinvestointikohteille ja loput 24 % kohdistui kunnossapito- ja ylläpitotoimintaan, kuten lumien ja maa-ainesten siirtoihin.

Vuoden 2016 hankinnan arvo 800.000,00 euroa (alv 0 %) perustuu HKL-Kunnossapidon korjausinvestointiohjelmaan sekä arvioon kunnossapidollisista toiminnoista, huomioiden Länsimetron tuomat mahdolliset tarpeet.

Hankinta perustuu Stara Logistiikan järjestämään tarjouskilpailuun (23.6.2015) Helsingin kaupungin hallintokuntien tarvitsemien kuljetuspalvelujen hankinnasta.

Toimittajat, kalusto ja tunti hinnat on esitetty Stara Logistiikan tarjousvertailussa, joka on esityslistatekstin liitteenä. (Helsingin kaupungin teknisten palvelun lautakunta teki asiassa omalta osaltaan hankintapäätöksen 12.11.2015, § 174).

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Toni Jurva, yksikön johtaja, puhelin: 310 34825
toni.jurva(a)hel.fi

Liitteet

1 Tarjousvertailu.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, HKL-liikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Yksikön johtaja
Hankintapäällikkö
Infran kunnossapitopäällikkö
Lvi-valvoja

Otteen liitteet

Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1

18.02.2016

KUPI/2

§ 38

Kuluneiden raitiotiekiskojen päällehitausta ja hiontaa koskeva urakka, vuoden 2016 työt ja optiovuosien 2017 - 2018 työt

HEL 2016-001626 T 02 08 03 01

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen tekemään urakkasopimuksen tarjouskilpailussa halvimman tarjouksen tehneen JJ-Projekt Oü:n kanssa raitiotieratojen kunnossapito- ja hiontatöistä siten, että

- urakka suoritetaan ajalla 1.1.2016 - 31.12.2016
- urakan kokonaishinta on yhteensä enintään 687.485,00 euroa (alv 0 %).

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n käyttämään hankintaan sisältyvät kaksi (2) optiokautta annetun tarjouksen yksikköhintojen mukaisesti, vuosi kerrallaan niin, että HKL päättää option käyttämisestä kaksi (2) kuukautta ennen sopimuskauden ja ensimmäisen optiovuoden päättymistä ja niin, että optiokausien kustannukset ovat yhteensä enintään 1.388.330,75 euroa (alv 0 %).

Hankinnan kokonaishinta optioineen on enintään 2.075.815,75 euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Tommy Sohlberg, työnjohtaja, puhelin: 310 35429
tommy.sohlberg(a)hel.fi

Liitteet

1 vertailutaulukko.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, HKL-liikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Yksikön johtaja

Otteen liitteet

Liite 1
Liite 1

18.02.2016

KUPI/2

Hankintapäällikkö Liite 1
Infran kunnossapitopäällikkö Liite 1
Työnjohtaja Liite 1
Tarjoajat Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankinnan kohteena on eri puolilla Helsingin kaupunkia tehtävät kulu-
neiden raitiotiekiskojen korjausurakat vuonna 2016 sekä optiovuosina
2017 – 2018.

Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitos järjesti tarjouskilpailun
46H/15 raitiotieradan kunnossapitohitsaus- ja hiontatyöurakasta. Tar-
jouksen tuli sisältää yhden vuoden työt ajalla 1.1.2016 – 31.12.2016 li-
säksi tarjoajalla oli mahdollisuus antaa tarjous myös optiovuosille 2017
ja 2018.

Tarjouksien vertailussa vertailuperusteena oli halvin hinta. Halvimman
tarjouksen laskettuna annetuilla hinnoilla vuodelle 2016 antoi JJ-Projekt
Oü.

46H15 / Kiskojen täyttöhitsaus ja hiontaurakka 2016:

		Yhteensä
GOLDSCHMI DT-THER- MIT RAILSERVIC EN PUOLESTA HIOMA-AINE OY	Tarjotut urakkahinnat 2016 arviomäärillä	692 909,00 €
JJ-Projekt OÜ	Tarjotut urakkahinnat 2016 arviomäärillä	687 485,00 €

Vertailutaulukko liitteenä.

Hankinnan kulku:

Hankinnan ennakoitu arvo alitti erityisalojen hankintalain mukaisen ra-
kennusurakan EU-kynnysarvon. Hankintamenettelyä käytettiin avointa

18.02.2016

menettelyä. Tarjous julkaistiin 31.12.2015 Internet-osoitteessa
www.tarjouspalvelu.fi

Aikarajaan 28.1.2016 klo. 12.00 mennessä tarjouksia tuli yhteensä kaksi (2) kappaletta seuraavilta toimittajilta:

- Goldschmidt Thermit GmbH/puolesta Hioma-Aine Oy
- JJ-Projekt Oü

Tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaisia. Tarjouspyynnössä oli mahdollista antaa hinta joko vuodelle 2016 tai kaikille vuosille 2016 – 2018. Kumpikin tarjous sisälsi hinnat kaikille kolmelle vuodelle.

Toimittajien valinta:

Liikelaitoksen vuoden 2016 raitiotiekiskojen korjausurakkaa vertailtiin tarjouspyynnön mukaisesti käyttäen vertailuperusteen halvinta hintaa. Halvin hinta laskettiin annettujen hintojen perusteella käyttäen vuoden 2016 urakan arvioituja määriä.

Halvimman tarjouksen raitiotiekiskojen korjausurakasta vuodelle 2016 JJ-Projekt Oü. Urakkasopimus tehdään JJ-Projekt Oü:n kanssa vuodelle 2016.

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Tommy Sohlberg, työnjohtaja, puhelin: 310 35429
[tommy.sohlberg\(a\)hel.fi](mailto:tommy.sohlberg(a)hel.fi)

Liitteet

1 vertailutaulukko.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, HKL-liikennelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Liite 1
Yksikön johtaja	Liite 1
Hankintapäällikkö	Liite 1
Infran kunnossapitopäällikkö	Liite 1
Työnjohtaja	Liite 1
Tarjoajat	Liite 1

18.02.2016

§ 39

Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti merkitä asiat tiedoksi.

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus

Khs 1.2.2016 § 88 Kj/3

V 17.2.2016, Vuoden 2017 talousarvioehdotuksen valmistelua koskeva lähetekeskustelu
HEL 2016-000474 T 02 02 00

Khs 1.2.2016 § 90 Kaj/1

V 17.2.2016, Lauttasaaren erään puistoalueen asemakaavan muuttaminen (nro 12338, Isokaari 30, Päiväkotikatu Isokaari)
HEL 2014-002174 T 10 03 03

Khs 1.2.2016 § 97 Ryj/2

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 4 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta 21.1.2016 ja 27.1.2016

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Kaupunginhallituksen johtamisen jaosto 21.12.2015 § 48 Kj/3

18.02.2016

YHPA/2

Johtamisjärjestelmän uudistaminen

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.02.2016

YHPA/3

§ 40

Liikennelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

Päätös

Liikennelaitos –liikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi johtokunnan puheenjohtajan ilmoitukset 13.1. – 9.2.2016, ettei ota/esittele otettavaksi johtokunnan käsiteltäväksi seuraavia toimitusjohtajan ja yksiköiden johtajien tekemiä päätöksiä:

Toimitusjohtaja	§ 4 – 28
Yhteiset palvelut, hallintojohtaja	§ 1 – 3
Toiminnanohjaus, yksikön johtaja	§ 1 – 4
Infra ja kalusto, yksikön johtaja	§ 2 – 9
Kunnossapito, yksikön johtaja	§ 1 – 4
Liikennöinti, yksikön johtaja	§ 1 – 4

[Linkki viranhaltijapäätöksiin](#)

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.02.2016

YHPA/4

§ 41

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.02.2016

INKA/2

§ 42

Virve-sisäpeittoantennin saneerauksen hankinta

HEL 2016-001630 T 02 08 02 00

Päätös

Esittelijä peruutti ehdotuksensa ennen keskustelun alkamista, ja asia poistettiin esityslistalta.

Käsittely

Artturi Lähdetie: Esittelijä peruutti ehdotuksensa ennen keskustelun alkamista, ja asia poistettiin esityslistalta.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Magnus Blank, suunnittelija, puhelin: 310 35528
magnus.blank(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.02.2016

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 25, 26, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 39, 40, 41 ja 42 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

MUUTOKSENHAKU HANKINTAPÄÄTÖKSEEN

Pöytäkirjan 27, 35, 37 ja 38 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta vaatimalla hankintaoikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankintaoikaisua.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

18.02.2016

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolta hankintaoikaisua vaaditaan, on Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)

(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)

(09) 310 13703 (Sivistystoimi)

(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa haluaa vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

18.02.2016

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUDELLE

Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireilletulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Markkinaoikeuden asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 43314
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 43300

18.02.2016

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

18.02.2016

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)
(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)
(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)
(09) 310 13703 (Sivistystoimi)
(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Odotusaika

EU-kynnsarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 21 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Oikeudenkäyntimaksu

Markkinaoikeus perii asian käsittelystä maksua 2000 euroa, jos hankinnan arvo on alle 1 miljoona euroa; 4000 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja alle 10 miljoonaa euroa; ja 6000 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 28 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

18.02.2016

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)
(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)
(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)
(09) 310 13703 (Sivistystoimi)
(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

– päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu

18.02.2016

-
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
 - millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
 - oikaisuvaatimuksen tekijä
 - millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
 - oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

4

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 36 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Laki julkisista hankinnoista 73 § ja 86 §

18.02.2016

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL)

Tuomas Rantanen
puheenjohtaja

Rain Mutka
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Kimmo Kokkila

Sinikka Vepsä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaa-
mossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 04.03.2016.